

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

VOL. LIII Price 10 c.

PIRMADIENIS, MONDAY, RUGSEJIS, OCTOBER 29, 1969

Kaina 10 c.

TELEPHONE: LUDLOW 5-9500

Nr. 228

MOKYKLOS OKUPUOTOJE LIETUVOJE

Kursai neparuoštiems abiturientams

Okup. Lietuva. — Kasmet apie rugpjūčio-rugsėjo mėnesių susitikimą Vilniuje vis kas nors pasipasažoja, kiek dabar daug Lietuvos mokyklų, kiek daug jose mokinių ir kiek kartų daugiau (negu vadinamaisiais "buržuaziniais" laikais) dabar iš tų mokyklų kasmet išleidžiama jaunuolių su brandos atestatais.

Bet tuo pačiu metu vis dažniau ir dažniau pasigirsta atvirų pasisakymų ir apie antrąjį tų didelių skaičių medalių šoną. Vienas didelis šešelis yra tas, kad tik apie pusę vidurinės mokyklos baigusiujų tegali patekti į aukštąsias mokyklas: ten nėra vietų ir nebenaudojama, kad jų žymiai nepadaugėtų, kadangi net ir komunistai nemano siekti tokios lygybės, kur visiems norintiems būtų užtikrinta galimybė pasiekti aukštojo mokslo laipsnį. Dar didesnis šešelis tų gausių vidurinių mokyklų kokybėje. Universitetas ir kitos aukštosios mokyklos jau kada skundžiasi, kad net ir ta geroji vidurinės mokyklos baigusiujų pusė, kurie išlaiko konkursinius egzaminus ir aukštąsias mokyklas, vistiek pasirodo silpnokai tepasiruošę aukštesnėms studijoms.

Aštuonių mėnesių kursai

Šiai spragai užkūsti Lietuvos jau prieš keletą metų buvo pradėti organizuoti parengiamieji kursai prie aukštųjų mokyklų. Jie buvo organizuojami beveik privačios iniciatyvos pagrindais: juose buvo galima pasimokyti "už tam tikrą mokesį", nes toki kursai neturėjo lėšų iš valstybės biudžeto. Jais galėjo pasinaudoti tik miestiečiai, daugiausia aukštesniosios valdininkijos vaikai. Kilo murmėjimas, nes tokia tvarka paprastų darbininkų ir ypač kaimiečių vaikams visiškai užstojo kelią į aukštąsias mokyklas, kadangi be tokių parengiamųjų kursų jiems tapo nebeįmanoma laimėti varžbas konkursiniuose egzaminuose.

Iš nutarimo nauda tokia, kad tie parengiamieji kursai turės lėšų iš biudžeto, juos lankantiems nereikia mokėti ir lankytojams galės būti duodamos net stipendijos. Kursai bus arba dieniniai, kuriuose mokymas truks 8 mėnesius, arba vakariniai, kuriuose galės mokytis dirbantieji, iš darbo nepasitraukdami, ir kuriuose mokymas truks 10 mėnesių.

Viena grupė bus mokoma rusų kalba

Bet tuo tarpu tai bus tik lyg trupinėlis alkanam. Aukštųjų mokyklų reikalų maskvinės administracijos vietininkas Lietuvos Henrikas Zabulis rugs. 18 d. "Tiesoj" papasakojo, kad šiemet Lietuvos tokiomis kursais tegalės pasinaudoti tik 300 kandidatų ir studentų: 175 dieniniuose kursuose, 125 vakariniuose... Kauno Politechnikos Institutas steigė tris dieninių kursų skyrius (Klaipėdoje, Panevėžyje ir Marijampolėje) ir du vakarinius (Kaune ir Šiauliuose). Naujasis Vilniaus Inžinierių Statybos Institutas turės tris kursų skyrius: dieninius Plungėje ir Alytuje, o vakarinį Vilniuje, kur viena grupė būsianti mokoma rusų kalba (tai tiems, kurie Lietuvos lietuviškai neišmoko ir nesirengia išmokti). Vilniaus universitetas rengiasi turėti dieninį parengiamąjį skyrių Vilniuje (būsimiems matematikams) ir vakarinį Kaune (būsimiems knygvedžiams apyskaitininkams). Pagaliau, Vil-

niaus Pedagoginis institutas turės tik vieną dieninę grupę būsimiems fizikos ir matematikos fakulteto studentams.

Taigi iš viso numatoma 12 grupių, išmėtytų aštuoniose miestuose. Kiekvienoje grupėje vidutiniškai išeis 25 mokiniai. Jiems mokytis turės būti pasamdyti apie šimtas mokytojų - dėstytojų, - vidutiniškai po vieną trims kursantams. Dėstytojai būsią laikomi aukštųjų mokyklų rango dėstytojais ir būsią atitinkamai atlyginami.

Pasinaudoja giminyse

Trys šimtai yra tik puse trečio procento bandančių patekti į dieninius aukštųjų mokyklų skyrius ir apie penki procentai priimamų. Atėity tie parengiamieji kursai būsią praplėsti iki 20 proc. priimamųjų ir dieninius aukštųjų mokyklų skyrius, atseit, tuose kursuose galės būti apie dvilika šimtų, užkaišiojančių vidurinės mokyklos paliktas spragas. O tai reiškia, kad ir toliau bus sąlygos ir aukštąjį mokslą prasišverbi tiems, kieno "pečiai stipresni". Iš kaimo į tuos kursus patekti sunkiau vien dėl to, kad sunku rasti kur tokiam kursantui apsigyventi. "Aukštoji mokykla, komplektuodama dieninius skyrius, turi sunkumų su bendrabučiais. Matyt, ir parengiamiesiems kursams iškilis bendrabučio problemų", sako tas pats H. Zabulis, pats save ramindamas, kad ir tai problemai išspręsti "bus padaryta viskas". Be to, sako Zabulis, "Priimdami studentus su gamybinių organizacijų siuntimais, jau anksčiau mes esame turėję atvejų, kai neteislingai būdavo nustatomas darbo stažas, pasinaudojama giminytės ryšiais". Su tokiais piktnaudžiavimais, sako, buvo ir bus griežčiausiai kovojama. Bet kadangi toki piktnaudžiavimai ligšiol nebuvo nugalėti, tai klausimas, ar pasiseks juos ir ateity nugalėti. (Elta)

JAV marinai, trečiosios divizijos kariai, vyksta nuo demilitarizuotos zonos štabo link, esančio Quang Tri. Jie spalio mėnesį grįžta į Ameriką.

PIETŲ VIETNAMAS KOVOS LIGI PERGALĖS

Nepaisant, ką galvotų Washingtonas

WASHINGTONAS. — Pradėjus atitraukti iš Vietnamo JAV karių, jie būsią atitraukiami nuo beveik pusės milijono ligi 250,000 vyrų ir tada bus žiūrima, ką Hanoi darys taikos siekiant. Prez. Nixon spaudos konferencijoje pareiškė, kad negalima nustatyti laiko, kada bus galima atitraukti iš Vietnamo kariuomenę, nes kalbant apie atitraukimą priešas ne minkštės prie derybų stalo. Tauta turi vieningai laikytis nustatymo siekti taikos, darant reikiamus žygius.

Negalima nustatyti

Gynybos sekr. Laird pareiškė, kad negalima nustatyti, ligi kada galima atsitraukti iš Vietnamo. Kaip žinoma, sen Charles Goodel (R. — N. Y.) reikalauja, kad būtų atitraukta iš Vietnamo kariuomenė ir nuo 1970 m. gruodžio 1 d. kongresas sustabdytų lėšų davimą Vietnamo ka-

ruo vesti. Pagal gynybos sekret. Laird, būtų didelė klaida nustatyti datas ir skaičius, kada ir kiek kariuomenės iš Vietnamo būtų atitraukta. Prezidento kvietimui mažinti karą iš Hanoi pusės neatsiliepta. Priešas nepardė taikos norų Paryžiuje ir nesu mažino puolimą Vietname.

Dar ketensni

Iš Paryžiaus gi JAV delegacijos galva Cabot Lodge teigia, kad 35 sesija taikos pasitarimų buvo taip pat nevaisinga kaip ir ankščiau ir gal net ketensni. Jie reikalauja ir toliau atitraukti visą kariuomenę. Šiaurės Vietnamo delegacija vis teigia, kad negalima išspręsti Vietnamo reikalų, kol Amerika ten tebėra.

Prez. Van Thieu pareiškimas

Pietų Vietnamo prez. Nguyen Van Thieu, praėjusį savaitgalį kalbėdamas Tau mieste, pareiškė, kad gali Amerika atitrauk-

ti savo kariuomenę ligi 1970 m., jeigu amerikiečiai sumodernins Pietų Vietnamo kariuomenę. Jis pažymėjo, kad Amerika turi duoti pakankamai išteklių ir priemonių sustiprinti Pietų Vietnamo armiją. Jis taip pat pažymėjo, kad jei amerikiečiai lieptų jam sudaryti su komunistais koalicinę vyriausybę, jis tai atmetų, sakdamas: "Ačiū, mes kovojame toliau. Pietų Vietnamas nestuos kelyje į pergalę, nepaisant, kas būtų Washingtone", pabrėžė prezidentas. Jo nuomone, nėra jokios koalicijos su komunistais ir jokių komunistų dominavimo negali būti.

• Austrijos sostinėje Vienoje 1970 m. atidaromas tarptautinis universitetas pasaulinės taikos klausimams studijuoti. Universitete paskaitas skaitys Rytų ir Vakarų mokslininkai, teisininkai bei sociologai. Kartu Vienos "Taikos" universitete steigiamas mokslinės dokumentacijos ir Informacijos centras.

INFLIACIJA, KAINOS IR GAMINIAI

WASHINGTONAS. — Rugsėjo mėnesį pragyvenimo išlaidos pakilo 0.4%, turupūt mažiau negu ankstyvesniais mėnesiais. Daugiausia pakilo maisto kainos ir procentai už morkius, taip pat medicinos išlaidos. Ekonominės tarybos direktorius Paul W. McCracken Detroite kalbėdamas pareiškė, kad šiuo metu yra truputį sunkiau rasti darbo ir taip pat sunkiau parduoti gaminius. Tai esą jau savaiminė kova prieš infliaciją, be pastangų iš viršaus.

Gaminų kainos

Iš kitos pusės norima išlaikyti gaminių kainas. Manoma, kad mažus JAV ūkio augintojus, kurių yra 400,000 ir kurie nepakan kamai uždirba, reikėtų ivesti naująją pašalpos sistemą. Tada jie turėtų pakankamai pajamų ir nebeaugintų. Taip tų mažesnių ūkių gaminiai nebeitų į rinką ir padėtų išlaikyti visas žemės ūkio gaminių kainas. Apie tai kalbėjo agrikultūros reikalams sekretorius Clifford M. Hardin. Cėmės ūkio gaminių eksportas nukrito per pastaruosius porą metų net 1 bil. dol., todėl gaminių perteklius didėjęs.

Eksportas didesnis

Amerikos komercijos departamentas skelbia, kad Amerikos eksportas rugpjūčio mėnesį buvo aukštesnis negu importas. Iš viso aukštesnis eksportas tą mėnesį buvo 204 mil. dol. Tai antiras toks geras balansas šiais

metais, 1969 m. kovo mėnesį daugiau eksportuota buvo 215 mil. dol. Vasario mėnesį buvo eksportuota mažiau negu importuota. Eksportuota per aštuonėto mėnesių buvo už 24 bil. dol., o importuota už 23.5 bil. dol. Per aštuonėto mėnesių JAV nauda balansas buvo 460,500,000 dol.

Portugalija gins savo kolonijas

LISABONA. — Min. pirm. Marcelo Ceatano, 63 m., kuris baigė vienus metus pirmininkauti, pareiškė, kad Portugalija ir toliau bandys ginti savo užjūrio teritorijas.

Taifūno siautėjimas

TAIPEL, Formoza. — Taifūnas, kuris esą buvęs didžiausias 10 metų laikotarpyje, sugriovė 1,630 namų, užmušė 52 asmenis, padarydamas ir kitų didelių nuostolių.

KALENDORIUS

Rugsėjo 29 d.: šv. Mykolas Ark., šv. Gajana, Kėsgaila, Lita. Rugsėjo 30 d.: šv. Jeronimas, šv. Sofija, Zymantas, Inga. Saulė teka 6:44, leidžias 6:30

ORAS

Chicagoje ir apylinkėse šandien šilčiau. Temperatūra daugiau 70 la. Galimas lietus.

SUMAŽINTA MAOTSETUNGO GALIA

Kraštą valdys kolektyvas

HONG KONG. — Skelbiama, kad iš Maotsetungo valdžią perima kolektyvas. Žinios apie tai atėjo iš Tibeto radijo Lhasa, kuris ragina žmones remti komunistinę kolektyvinę vyriausybę, apie ką jau buvo spaudoje anksčiau skelbta. Kadangi išreiškiamas, kad Mao esąs gyvas ir sveikas, tai radijas pabrėžia, kad Mao ir jo pavaduotojas Lin buvo komitete lygūs, tačiau jų galia dabar sumažinta ir kolektyvas už juos didesnis. Tai yra labai idomu, kadangi Mao garbinimas pastaruoju metu ir ypač per pastaruosius porą mėnesių buvo tęsiamas.

Lhasa radijas patvirtino tai, ką Kinijos žinovai Vakaruose jau buvo pastebėję, kad po kul-

Bus nauja Čekoslovakijos vyriausybė

PRAHA. — Centralinis Čekoslovakijos komitetas pradėjo valymą, iš prezidento išmesdamas liberalizavimo vadą Dubčeką ir Josef Smrkovsky, buvusį užsienio reik. min. Jiri Hajek, buvus partijos sekretorius Vaclav Slavik ir Zdenik Mlynar. Po to paleistas ministrų kabinetas, kuris sausio 1 d. buvo sudarytas Aleksandro Dubčeko talikinko min. pirm. Oldrich Černik. Prez. Svoboda įsakė jam sudaryti naują, nepasakydamas, kiek naujų narių turi būti įvesta. Černikas žinomas kaip nuosaukus politikas, bet geras ekonomistas, todėl manoma jis parinktas dėl to, kad galėtų daugiau padėti Čekoslovakijai ekonomiškai. Be abejo, pradėtas valymas reiškia linijos sukitinimą ir palankumą Maskvai.

tūrinės revoliucijos Mao ir Lin jėga buvo sumažėjusios. Nėra žinoma, kas iš kolektyvo yra didžiausi, tačiau manoma, kad premjeras Chou En lai, remiamas generolų, yra didžiausias. Daugiau galės paaiškėti šį trečiadienį, spalio 1 d., kada bus švenčiama liaudies respublikos 20 m. sukaktis kur bus oficialių kalbų ir paradų.

Vokietijos rinkimuose dalyvavo daug balsuotojų

BONNA. — Pranešama, kad vakar Vakarų Vokietijoje rinkimuose į parlamentą dalyvavo išskirtinai daug žmonių, daugiau negu 1965 m., kada balsavo 87% gyventojų. Vėliausiomis žiniomis didžiųjų partijų — krikščionių grupių ir socialistų kandidatai balsų gavo apilygiai, tačiau rezultatai dar laikraštį spausdinant nebuvo žinomi.

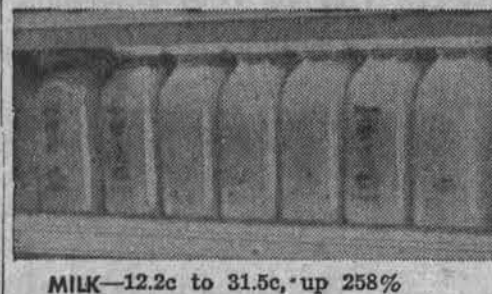
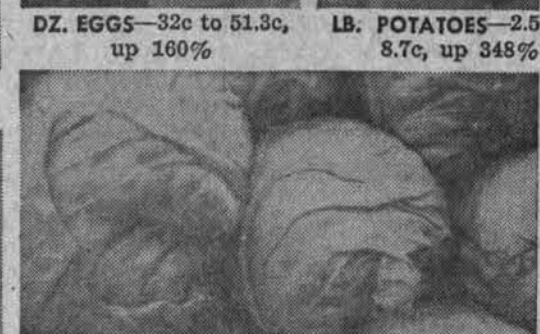
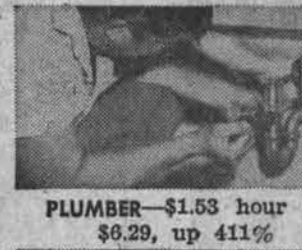
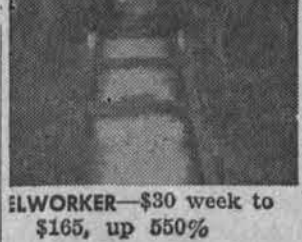
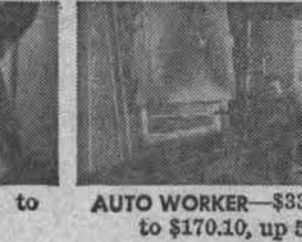
Sovietų ir Malayzijos prekyba

KUALA LUMPUR, Malaysia. — Sovietų Rusija čia atidarė savo gaminių parodą, ieškodama daugiau šiame krašte rinkos, o taip pat ir norėdama pademonstruoti savo komunistinę vėliavą. Nuo 1967 m., kada buvo tarp šių dviejų kraštų pradėti prekybos ir diplomatiniai santykiai, Sovietai daugiau pirkavo, negu pardavė. Dabar atvykusios prekybos delegacija, vadovaujama užsienio prekybos min. pavad. Kuzmin, ieško rinkų. Skelbiama, kad Malaysia praėjusiais metais pirkė iš Sov. Rusijos už 2.5 mil. dol., gi Rusija iš jų pirkė už 67 mil. dol. daugiausia gumos žaliavos. Malaysia yra antikomunistinė valstybė, daugiau žvelgianti į Kiniją, kaip į Maskvą.

Vyčių seimo rezoliucija kongreso užrašuose

WASHINGTONAS. — Rugpjūčio mėnesį įvykusiam Lietuvos Vyčių — Amerikos lietuvių katalikų jaunimo organizacijos — 56-jame metiniame seime buvo nutarta apdovanoti "Lietuvos draugo" medaliu Petrą Rodino, atstovą iš New Jersey Jungtinių Valstybių kongrese, Atstovų Rūmuose. Rugsėjo 9 dieną šią žinią Atstovų Rūmuose labai džiugiai pranešė atstovas iš Connecticut valstijos, John S. Monahan, — tas pats, kuris anamet pasiūlė toki rezoliucijos Baltijos valstybių nepriklausomybės reikalų projektą, kurį visas Kongresas priėmė vieningai, be nė vieno priešingo balso. Pasidžiaugdamas atstovo Rodino apdovanojimu Lietuvos Vyčių seime, atstovas Monahan pateikė įtraukti į Kongreso užrašus ir tame Vyčių seime priimtą rezoliuciją, kurioje tarp kita ko yra priminama Kongrese priimtoji rezoliucija Baltijos valstybių reikalų ir Jungtinių Valstybių vyriausybė raginama išpildyti tos rezoliucijos reikalavimus. (E.)

• Nato adm. Horacio Rivero praneša, kad Viduržemio jūroje yra Sov. Rusijos 69 laivai, tačiau tai toli gražu nepasiekia skaičiaus Nato pakto valstybių — JAV, Italijos, Britanijos, Graikijos ir Turkijos laivyno.

 MILK—12.2c to 31.5c, up 258%	 BREAD—7.9c to 22.9c, up 290%	 DZ. EGGS—32c to 51.3c, up 160%	 LB. POTATOES—2.5 8.7c, up 348%
 SUGAR—5.4c to 2.5c, up 231%	 LB. RND. STEAK—36c to \$1.335, up 370%	 LB. BUTTER—32.5c to 84.3c, up 259%	 LB. CABBAGE—3.4c to 12.7c, up 373%
 PLUMBER—\$1.53 hour to \$8.29, up 411%	 TRUCK DRIVER—79c hour to \$3.78, up 478%	 AUTO WORKER—\$33.58 week to \$170.10, up 506%	 PRINTER—\$1.19 hour to \$4.27, up 358%
 ELWORKER—\$30 week to \$165, up 550%	 CARPENTER—\$1.40 hour to \$5.84, up 417%	 AUTO WORKER—\$33.58 week to \$170.10, up 506%	 PRINTER—\$1.19 hour to \$4.27, up 358%

Nuo II-jo pasaulinio karo labai pakilo kainos. Viršuje matyti kaip pažymėta, kiek procentų jos pakilo. Kaip matyti labiausia pabrango stekas ir kopūstai. Stekas pabrango 370%, gi kopūstai 373%. Taip pat labai pakilo ir atlyginimai. Daugiausia pakėlėmo gavo pilno darbininkai, nuo 30 dol. per savaitę ligi 165 dol. per savaitę, net 550%. Taip pat daug daugiau gauna šoferiai, nuo 79 ct. valandai pakelta ligi 3.78 dol. valandą. Šiaip ar taip kvalifikuotems darbininkams pakeita daugiau, nei pakilo kainos prekėms.

TAUTINĖ GYVYBĖ SUTELKTNĖS JĖGOMIS

Tėvai, mokykla, organizacijos ir bendruomenė

Šeštadieninė lietuviška mokykla ar klasė kasdieninėje mokykloje atlieka nepaprastai svarbią misiją tautinės gyvybės išlaikymo darbe. Šios misijos nešėjai yra tėvai, turį mokyklinio amžiaus vaikus ir leidžią j lietuviškas mokyklas.

Mokyklos išlaikymo našta gul ant tėvų pečių. Mintis, kad mokyklų išlaikymas taptų visos lietuvių visuomenės reikalu dar nėra pakankamai įsisąmoninta, lygiai kaip nėra pakankamai įsisąmoninta pati bendruomeninės jungties idėja.

Tėvams mokyklos, ypačiai mažos, išlaikymo našta dažnai yra sunki, nors kiekvieno atveju pakeliamas, nes ne vienose lietuviškoje mokykloje mokėtis už mokymą nėra toks didelis, kad būtų kliūtis vaikams leisti j lietuvišką mokyklą. Taip pat nėra atsitikimo, kad vaikas būtų pašalintas iš lietuviškos mokyklos dėl mokesčio nesumokėjimo.

Lietuviškos mokyklos gyvavimas priklauso nuo mokyklinio amžiaus vaikų turinčių tėvų apsisprendimo juos j lietuvišką mokyklą leisti ar neleisti. Kitas klausimas, ar mokyklos išlaikymo našta turi tekti tik tėvams ar ją turi dalintis visa lietuvių bendruomenė?

Sprendimo visuotiniai

Lietuviška mokykla, didelė ar maža, neatskiriama sujungta su tautinės gyvybės išlaikymu. O tautinės gyvybės išlaikymas turi rūpėti kiekvienam lietuviui, ne vien mokytojams, tėvams, bendruomenės ar organizacijų veikėjams. Todėl ir lietuviškų mokyklų išlaikymas yra visų lietuvių reikalas.

Lietuvių bendruomenės vadovybės pastangomis, mokytojų talka, atskirų organizacijų bei Lietuvių fondo parama paruošti ir išleisti lietuviškos mokyklos vadovėliai ir pratimų saviuolniai. Juos papildė Pedagoginio instituto, Chicago aukštesniosios ir Kr. Donelaičio mokyklos išleisti vadovėliai ir kiti leidiniai. Mokymo priemonėmis lietuviškos mokyklos bent patenkinamai yra aprūpintos.

Vadovėlių ir pratimų saviuolinių išleidimas buvo sprendžiamas ne vienos kurios mokyklos tėvų ar mokytojų, bet lietuvių bendruomenės viršūnės. Sakytai, kad vadovėlių leidimo klausimas buvo sprendžiamas visuotiniai, visoje lietuvių bendruomenėje.

Vadovėliams leisti j talką įsijungė atskiros organizacijos. Liečiant vien Kultūros fondo leidinius matome, kad pirmiesiems vadovėliams, kaip S. Jonynienės Lietuvos Laukams ir J. Plac Gintarui, išleisti tal-kininkavo Illinois Lietuvių Gydymo draugijos pagalbini moterų vienetams, o A. Tyruolio Ten, kur Nemunas banguoja — Ohio Lietuvių Gydymo draugija. Vėliau leidžiant S. Jonynienės Tėvų šali ir J. Plac Tėviškės sodybą, prie jų išleidimo stambesniais sumomis prisidėjo Lietuvių fondas.

Tais metais, kai Lietuvių fondas pinigų nesikirstė, buvo prarastas finansinis vėjus Kultū-

JONAS JASAITIS

ros fondui remti pratimų spausdinimo išlaidoms apmokėti.

Visuotinio talkymas vadovėlių išleidimui lygiai turėtų būti taikomas ir lietuviškų mokyklų išlaikymui.

Ne viena šeštadieninė lietuviška mokykla sunkiai suveda galą su gale. Išlaikymui joms reikia nuolatinės paramos. Paramą reikia organizuoti visuotiniai, kaip visuotiniai buvo organizuoti vadovėlių išleidimas.

Organizacijų įjungimas

Vadovėlius leidžiant didelį uždavinį atliko atskiros organizacijos, didesnę ar mažesnę sumą prisidėdamos prie išleidimo išlaidų apmokėjimo.

Šiuo metu Lietuvių fondas yra pajėgus vadovėlius leidžiant institucijai suteikti tokią finansinę paramą, kad daugiau remėjų ieškoti nereikia. Organizacijų, galinčių mokyklų išlaikymą finansuoti paremti, dar turime. Todėl knietisi pasiūlyti, kad Lietuvių bendruomenės apygardų ir net apylinkių valdybų posėdėse mokykloms paramą per organizacijas, jas įjungiant.

Finansiškai pajėgi organizacija galėtų tapti remėja vienos kurios lietuviškos mokyklos. Pvz. Chicagoje prie vadovėlių išleidimo daug prisidėjęs minėtas Illinois Gydymo draugijos pagalbinis moterų vienetas galėtų remti bene daugiausia paramos reikalingą Dariaus - Girė no mokyklą, o Chicago aukštesniąją — Illinois Gydymo draugiją. Kurį kita finansiškai

pajėgesnė organizacija kaip Lietuvių prekybos rūmai, Inžinierių sąjunga, Namų savininkų draugijos ir kitos galėtų nuolat remti kurią nors paramos reikalingą lietuvišką mokyklą. Ir būtų gražu, kad turtingumu besigiria susivienijimai vienas tap- tų nuolatiniu Pedagoginio instituto rėmėju, o kitas — lietuviškųjų studijų Fordhamo universitete.

Vien Chicagoje tokius rėmėjus reikėtų mėginti surasti visoms paramos reikalingoms lietuviškos mokykloms. Tą patį reikėtų daryti Clevelande, Detroite, New York'e ir visur kitur, kur lietuviškai mokyklai išlaikyti reikia finansinės paramos.

Ką vadiname mūsų tautine veikla, tai ir yra mūsų organizacijų veikla. Kiekvienas organizuotas vienetas — choras ar tautinių šokių ratelis, klubas ar draugija — savo veikla daugiau ar mažiau prisideda prie tautinės gyvybės išlaikymo.

Neliečiant jaunimo organizacijų, kurioms finansinė parama taip pat reikalinga, arba tų vietinių, kurie sunkiose sąlygose puoselėja mūsų tautinę kultūrą ir kelia kūrybą, bet tų organizacijų, kurios sudarytos profesionaliais, finansiniais, savininkystės ar pomėgių pagrindais, veikla būtų prasmingesnė ir reikšmingesnė mūsų tautinės gyvybės išlaikymui joms įsijungus j lietuviškų mokyklų remimo darbą.

Bendruomenės valdybų vaidmuo

Iki šiol paramos mokykloms teikimu daugiausia rūpinosi, be

Liberalai blokuoja kelią kovai su nusikaltimais

GRAZINA KRIVICKIENE

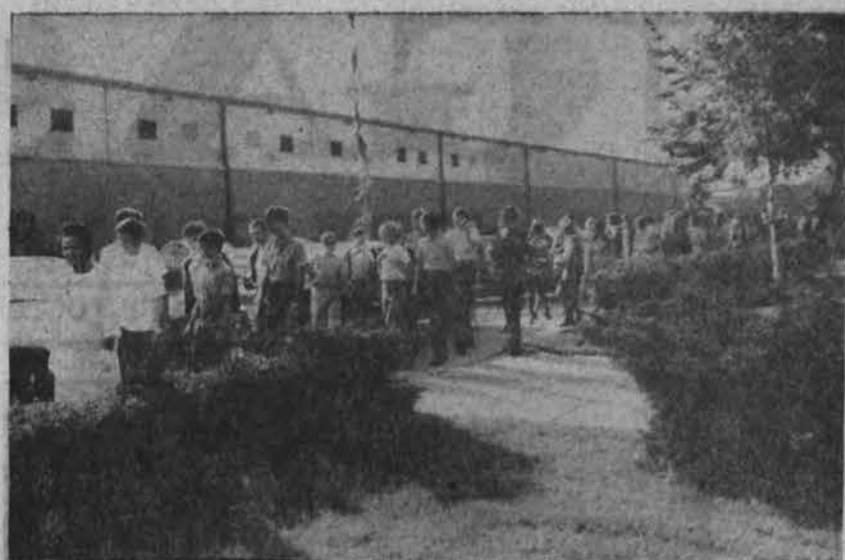
Prezidentui Richardui Nixonui grįžus iš Kalifornijos j Washingtono Baltuosius rūmus, spaudos skyriuje vėl prasidėjo kunkuliuojantis gyvenimas, korespondentams stengiantis kiek galint anksčiau sužinoti naujausius prezidento žygius. Kai per radiją ir TV buvo pranešta, kad rugsėjo 19 d. prezidentas kalbės spaudos atstovams apie karinės prievolės įstatymo pakeitimus, prezidentūroje spaudos skyrius knibždėjo kaip bičių avilys. Tą dieną nuo aštuntos val. ryto vyko pasitarimai tarp respublikonų kongresmanų ir prezidento. Taip praėjo pora valandų. Korespondentai laukdami išgirsti tų pasitarimų rezultatų juokavo, kad prezidentiniai pusrėčiai šį kartą ilgai tęsiasi. Tik apie pusę vienuoliktos sen. Gordon Allott (R., Col.) (vietoje mirusio sen. Everetto Dirkseno) ir Atstovų rūmų mažumų lyderis Gerald Fordas (R., Mich.) pranešė susirinkusiems apie pasitarimų su prezidentu rezultatus, kad buvo svarstoma daug įvairių klausimų, kurių tarpe svarbiausi buvo kova su nusikaltimais, karo prievolės

įstatymo pakeitimas ir paštų reformos klausimai. Energingas Atstovų rūmų mažumų lyderis Gerald Fordas drąsiai kalbėjo korespondentams, kad prezidentas yra nusivylęs kongreso neveikimu. Prieš keletą mėnesių prezidento kongresui patiktų minėtų pirminės svarbės klausimų svarstymas yra vilkinamas. Anot G. Fordo, tiek senatė, tiek ir Atstovų rūmose tų klausimų sprendimo eiga blokuoja liberalai, nepadorodami iš jų laukiamo bendradarbiavimo šiais rūpimais klausimais. Esą, Atorney General Mitchell teigimu, to išvadoje nusikaltimai didėja ir žinomi nusikaltėliai vis tebeslankioja Washingtone.

Tam pat palyginamai nedideliame Roosevelto kambaryje sausakimšai susirūdę korespondentai laukė prezidento ir krašto apsaugos sekretoriaus Melvin Lairdo pranešimų. Jie pavėlavo tris minutes.

Prezidentas Nixonas tik trumpai išdėstė savo planą dėl karo prievolės įstatymo pakeitimo ir, jei kongresas vis dar delstų jį svarstyti, jis padarytų kai kuriuos pakeitimus administraciniams potvarkiams. Smulkiai šį klausimą nušviesti ir j korespondentų paklausimus atsakinėti jis pavedė sekretoriui Melvin Lairdui, kuris prieš porą dienų tuo reikalu liudijo kongrese.

Dar galima būtų pastebėti, kad pilkai melsva prezidento eilutė, kuria jis vilkėjo, buvo nepaprastai gražiai pasiūta, atkreipė susirinkusių dėmesį. Idomu, kad iš šių keturių aukštųjų pareigūnų tik prezidentas vilkėjo baltus marškinėlius. Sekretoriaus, senatoriaus ir Atstovų rūmų nario marškiniai buvo balti su mėlynais dryželiais.

Pirmąją mokslo metų dieną Chicago Aukšt. lit. mokyklos mokiniai eina pasimelsti j tėvų jėzuitų koplyčią. Priekyje eina mokyt. A. Rūgytė. Nuotr. V. Noreikos

mokyklų tėvų komitetų ir mokytojų, bendruomenės valdybų. Be abejo iš bendruomenės valdybų mokyklos lauks paramos ir šiais metais. Mokslo priemonių parūpinimas, mokyklo koordinavimas ir parama mokyklų išlaikymui sudaro tvirtą ryšį tarp mokyklų ir bendruomeninių institucijų ar valdybų.

Kalbant apie įjungimą organizacijų j mokykloms paramos teikimo darbą gali kilti mintis, kad ryšys tarp bendruomenės institucijų ir mokyklų susilpnėtų, nes dažnai labiau vertiname apčiuopiamą pasireiškimą, nei pastangas svarbiai ir reikšmingai idėjai ar minčiai įgyvendinti.

Organizacijų įjungimu j mokykloms paramos teikimo darbą pirmiausia turėtų rūpintis bendruomenės valdybos. Organizacijų talka mokykloms bus tiesioginė talka bendruomenės institucijoms ir valdyboms. Užtat organizacijų įjungimo, paramos reikalingų mokyklų parinkimo, vadovavimo ir koordinavimo darbas turėtų būti vykdomas bendruomenės valdybų.

Aptariant tautinės gyvybės išlaikymo reikalus negalima atsisakyti nuo švėtimuose kraštuose esančios tautos dalies jungties idėjos, kurią siekiama įgyvendinti organizuotoms lietuvių bendruomenės forma. Šią idėją įsisąmoninti, ją skelsti yra darbas ne vien tik bendruomenės valdybų, bet ir kiekvieno lietuvių, besirūpinančio tautinės gyvybės išlaikymu.

Kas tik turi gerą skonį,
Viską perka pas Lieponį!
LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI
FURNITURE CENTER, INC.

Marquette Pk., 6211 So. Western PR 8-5875
J. LIEPONIS
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9 iki 9:30. Kitom dienom nuo 9 iki 6 val. vak. Sekmadieniais nuo 12 iki 5 v. v.

FRANK'S TV and RADIO, INC.
3240 SO. HALSTED STREET Telef. — CA 5-7252
DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJOS,
RADIO, STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS.
SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI

since 1914...

MIDLAND SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
4040 ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60632
PHONE: 234-4478

...MIDLAND B-vė patarnauja taupant ir duoda namams įsigyti paskolas. Dėkojame už pasitikėjimą ir esame pasiruošę jums patarnauti ateityje.

Frank Zogas, President

4 3/4%
PASSBOOK SAVINGS
All Accounts Paid and Compounded Quarterly

5 1/4%
6-MONTH SAVINGS CERTIFICATES
Minimum \$1,000

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
4345 WEST 63rd ST., CHICAGO, ILL. 60629. Tel. LUdow 5-9500

Second class Postage paid at Chicago, Illinois, Published daily, except Sundays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society

Subscription: \$17.00 per yr. in Cook County, Illinois, \$15.00 per year outside Cook County, \$18.00 foreign countries.

Prenumerata:	Metams	1/2 metų	3 mėn.	1 mėn.
Cook County, Illinois	\$17.00	9.00	5.00	2.00
Kitur JAV	\$15.00	8.00	4.50	1.75
Kanadoj ir kitur užsieny	\$18.00	9.50	5.50	2.25

* Redakcija straipsnius talso savo nuožiūra. Nesnaudotų straipsnių nosaugo, juos gražina tik j anksto susitarus. Redakcija už skeibimų turinį neatsako. Skeibimų kainos prisiunčiamos gavus prašymus.

* Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:30, šeštadieniais 8:30 — 12:00.

* Administracija dirba kasdien 8:30 — 4:30, šeštadieniais — 8:30 — 12:00.

Ofiso — HE 4-5758.

DR. M. BUDRYS
ALERGIJA

2751 West 51st Street

Valandos: antradieniais, penktadieniais 2-9 v. v. šeštadieniais 10-12 v. v. Ligoniai priimami pagal susitarimą

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė optometristas

DR. EDMUND E. CIARA
2709 W. 51st Street
Tel. — GR 6-2400

Val. pagal susitarimą: Pirmad. ir ketv. 10-4 ir 7-9; antradi. ir penktadi. 10-4; šeštadi. 10-2 val.

Ofs. 735-4477. Rez. PR 8-6960

DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCIJŲ LIGOS

Crawford Medical Building
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Rez. Tel. GI 8-0873

DR. W. M. EISIN-EISINAS
Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė chirurgija

6132 S. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepia, skambinti: MI 3-0001

Ofiso tel. PR 8-2220

Namų rez. PROspect 8-9081

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
J O K S A
2656 West 63rd Street

Pirmad., antradi., ketvirt. ir penkt. nuo 12 iki 3 val. ir nuo 5 iki 8 v. v. šeštadi. nuo 1 iki 4 val.

Ofs. PR 6-6022 Rez. PR 8-6960

DR. E. JATULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika

2815 W. 71st Street

Ofiso val. kasdien nuo 7 iki 9 v. v., antr. nuo 9 iki 12 val.; arba susitarus.

Ofs. PO 7-6000 Rez. GA 3-7278

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

3844 W. 63rd Street

Val.: kasdien nuo 1-4 p. p. ir 6 iki 8 val. Trečiadi. ir šeštadi. uždaryta

Ofiso ir buto tel. OLYmpic 2-1381

DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1407 So. 49th Court, Cicero

Val. kasdien 10-12 ir 4-7. Trečiadi. ir šeštadi. tik susitarus.

Tel. — REliance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(Lietuvis gydotojas)

3925 West 59th Street

Val.: pirmad., antradi., ketvirtadi. ir penktadi. nuo 12-4 val. p. p. 6-8 val. vak., šeštadi. 12-2 val. p. p. trečiadi. uždaryta.

Tel. ofiso ir buto OLYmpic 2-4159

DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4938 W. 15th Street, Cicero

Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. šeštadieniais 12 iki 4 popiet.

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
KODIKIŲ IR VAIKŲ LIGŲ
SPECIALISTE

7156 South Western Avenue
Pirmad., antradi., ketvirt. ir penkt. nuo 11 val. iki 1 val. p. p. ir nuo 6-8 val. vakaro. Trečiadi. nuo 11 val. ryto iki 1 val. p. p. šeštadi. 11 val. ryto iki 3 val. p. p.

Ofiso telef. RE 7-1108
Rez. tel. 239-2919

DR. MARIJA LINAS
AKUŠERIJA MOTERŲ LIGOS

2817 West 71st Street
Telef. HEmlack 6-3545
(Ofiso ir rezidencijos)

Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. PR 8-7773. Rez. PR 6-4732

DR. A. MACIUNAS
CHIRURGAS

2858 West 63rd Street

Valandos: pirmad., ketv., 5-8 val., antradi. ir penkt. 1-4 val. Pirminėje tik susitarus

Remkite "Drauga".

Ofiso HE 4-1818 Rez. PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street

(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val. kasdien 9-11 ryto ir 4-8 v. v. šeštadi. 9 v. r. — 2 v. popiet

ASSOCIATE OPTOMETRISTS
Lietuviškai kalba

DR. FRANK PLECKAS, Opt.
3424 W. 63rd St., GR 6-7044
Tikrina akis, Pritaiko akinius ir "contact lenses".

Valandos pagal susitarimą
Uždaryta trečiadieniais

DR. A. PUSTELNIKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPEC. VIDAUS LIGOS

Tel. Ofiso PR 6-7800; Namų 925-7697

5159 So. Damen Avenue
Valandos tik pagal susitarimą
Trečiadieniais uždaryta.

Telef. 423-2660

DR. E. RINGUS
RENTGENOLOGAS

9760 So. Kedzie Avenue
Val., pirmad., antradi., ketvirtadi. ir penktadi. 8 v. r. iki 9 v. v. Trečiadi. šeštadi. 8 v. r. iki 3 v. popiet.

DR. ZIGMAS RUDAITIS
SPEC. ORTOPEDIJOS LIGOS

2745 West 69th Street
(Tel. 737-2290 ofiso ir rezidencijos)

Pirma ligonius tikint susitarus — (By appointment)

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, POSLES IR PROSTATO CHIRURGIJA

Ofisaa 2454 W. 71st Street
Val.: antradi. nuo 2-5 popiet, ketvirtadi. nuo 6-8 vakaro

Ofiso telef. 776-2880
Rezid. telef. 448-5545

DR. ALDONA ŠIMKUS
AKIŲ LIGOS IR CHIRURGIJA
PRITAICO AKINIUS

15542 So. Cicero, Oak Forest, Ill

Kabineto tel. 687-2020
Namų tel. 839-1071
Visitai pagal susitarimą

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Adresas: 4255 W. 63rd Street
Ofiso tel. REliance 6-4410
Rez. GRevelhill 6-0617

Valandos: pirm. ir ket. nuo 12 val. iki 2 val. p. p. ir nuo 7 iki 8 v. vak., antr. ir penkt. nuo 12 iki 2 val. p. p. ir vakaroje pagal susitarimą.

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Bendra praktika ir chirurgija
Ofisaa 2750 W. 71st Street.
Telefonas — 935-8294

Valandos: 2-8 v. v. penktadi. 10-12 v. r., 2-8 v. vak. Šeštadi. 1-4 v. vakaro. Sekmd. ir trečiadi. uždaryta
Rezid. tel. WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
BENDRA PRAKTIKA IR MOTERŲ LIGOS

Ofisaa ir rez. 2652 W. 59th St.
Tel. PROspect 8-1225

Ofiso val.: Pirm., antr., Treči. ir penkt. nuo 2 iki 4 val. ir nuo 6 iki 8 v. v. Šeštadi. 2-4 val. popiet ir kitu laiku pagal susitarimą.

Of. Tel. HE 4-2123, Namų GI 8-6195

DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS

2454 West 71st Street
Pirminėje ligonius tik susitarus
Val. 2-4 p. p. ir 6-8 val. vak. Trečiadi. ir šeštadi. uždaryta

Tel. PROspect 6-9400

DR. ONA VASKEVIČIUS
(VASKAS)

GYDYTOJA IR CHIRURGE
6648 So. Albany Avenue

Val.: pirm., antradi., ketv. 6-8 val. vak., penkt. ir šeštadi. 2-4 popiet ir kitu laiku pagal susitarimą

Tel. ofiso PR 6-6446, rez. HE 4-3150

DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

3107 West 71st Street

Val.: 2 iki 4 v. p. ir 7 iki 8 v. v. Treči. ir šeštadi. pagal susitarimą

Ofiso tel. 767-2141 Namų 636-4850

DR. PETRAS ZLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

6449 So. Pulaski Road

Val.: pirmad., antradi., penktadi. 1-4 ir 6-8 v. v. ketv. 6-8 v. vakaro, šeštadieniais 11-1 val. popiet.

Liet. skautų stovykloje Anglijoje. Iš k.: kun. V. Sarka, s. J. Alkis, P. Verselis, A. Zaporackas

400 METŲ SUKAKTIS

Nors Lietuvos valstybingumas siekia daugiau kaip 700 metų, tačiau nedaug teturime užsilikusių senosios Lietuvos didžiosios kunigaikštijos valstybingumo tradicijų ir jos senųjų institucijų. Vis dėlto kai kurių senosios Lietuvos pradų galima rasti.

Mums malonu šiandien prisiminti, kad Lietuvos jėzuitų provincija švenčia tikrai retą ir garbingą jubiliejų — savo keturių šimtų metų gyvavimo sukaktį. Tai labai svarbus ir reikšmingas amžius, pro kurį negalima praeiti nesustojus ir jo nepamirėjus.

Ypatingos ano meto Lietuvos ir lietuvių gyvenimo aplinkybės išaukė jėzuitų ordino Lietuvos provincijos įkūrimą. Buvo įvairių priežasčių, kurios paskatino ano meto Lietuvos valdovus ir dvasinio gyvenimo vadovus tokią provinciją įkurti. Svarbiausios jų buvo protestantizmo įsigalėjimas, senosios lietuvių tikybos liekanos ir mokslo bei apšvietimo trūkumas. Tais laikais jėzuitų, o ne kuris kitas ordinas, turėdamas energingiausių ir mokyčiausių vyrų, galėjo pavesčius uždavinius geriausiai atlikti.

*

Jėzuitų atkviatimo klausimas jau ir seniau buvo judinamas. Tačiau tik 1569. VII. 5 garsiajame Liublino seime didysis Lietuvos kunigaikštis Žygimantas Augustas sutiko leisti jėzuitams į Lietuvą atvykti ir patvirtinti jiems namų Vilniuje ir kelių kaimų donaciją. Konkrečiai jų kvietimu ir įkurdinimu rūpinosi Vilniaus vyskupas V. Protasevičius. Jo rūpesčių buvo sutartas konkretus atvyko laikas ir kitos sąlygos. 1569 m. rugsėjo 15 d. iš Bransbergo išvyko Lietuvai skirti jėzuitai, viceprovincijolo Pr. Sunyero vadovaujami. Kelionė arkliais užtruko porą savaitių, bet rugsėjo 27 d. jėzuitai pasiekė Trakus, kur buvo klebono dvare maloniai sutikti, priimti ir apnakvydinti. Rytojaus dieną jie išsirušė į Vilnių. Pakelyje juos sutiko ir į Lietuvos sostinę palydėjo Vilniaus miesto kilmingieji ir vyskupo dvaro raiteliai. Tačiau, kaip istorijos šaltiniai tvirtina, Sunyeras iškilmingo sutikimo vengs ir bevelijęs pėsčias į Vilnių ietį. Rugsėjo 28 dieną, t. y. lygiai prieš 400 metų, jėzuitai atvyko į Vilniaus miestą, kur juos sutiko didžiulė katalikų ir kitatikų minia. Tą pačią dieną jie aplankė vyskupą ir jį pasveikino viso jėzuitų ordino vardu. Vilniaus vyskupas, juos sutikdamas, pasakęs labai gražią kalbą ir pravirkęs. Rugsėjo 30 dieną vėsk. V. Protasevičius aplankė jėzuitus jiems paskirtuose namuose ir aptarė bendrus veiklos planus.

*

Lietuvos jėzuitų istorija ir darbai tokie šakoti, kad jų ne tik šiame rašinyje, bet ir storiame tome neliktu užrašyti. Užteks paminėti, kad jau 1570 m. jėzuitai įsteigė pirmąją Lietuvioje aukštesniąją mokyklą (kolegiją), kuri 1579 m. virto pirmąja Lietuvos akademija — universitetu. Ši aukštoji mokykla, tiesa, buvo jaunesnė už lenkų Krokuvos universitetą, galutinai įsteigta lietuviu Jogailos 1400 m., truputį jaunesnė už garsųjį Karaliaučiaus universitetą, įsteigtą 1544 m., bet yra senesnė už bet kurią Rusijos aukštąją mokyklą (seniasias Maskvos universitetas įsteigtas tik 1755 m., taigi pora šimtų metų vėliau).

1598 m. buvo sudaryta jė-

zuitų ordino Lietuvos viceprovincija, o 1608 m. ji virto savarankiška Lietuvos provincija. 1732 m. Lietuvos jėzuitų provincijai priklausė 982 nariai, jų tarpe 362 kunigai. Tuo pačiu metu jėzuitai vedė šias mokslo įstaigas: Vilniaus universitetą, 21 kolegiją, 8 rezidenciją, 44 misijų stotis. 1773 m. jėzuitų ordinas buvo panaikintas, bet jo likutis Lietuvos švietimo įstaigos išliko. Ilgą laiką didžiausia Lietuvos švietimo dalis buvo jėzuitų rankose.

Jėzuitų laikomos švietimo institucijos paruošė Didžiajai Lietuvos kunigaikštijai daugybę šviesių žmonių, kurie mūsų kultūriniam gyvenime suvaldinę labai didelį vaidmenį. Tiesa, ne visada jų vedamos mokslo įstaigos ir apaštalavimas pilnai atitiko lietuvių tautinius interesus, bet dėl to greičiau kalta įvairių priežasčių visuma, kaip patys jėzuitai.

Kai 1773 m., panaikinus ordiną, specialii švietimo komisija perėmė administruoti gausias jėzuitų mokyklas su visa nuosavybe, didelis jėzuitų skaičius pasiliko ir toliau mokytojauti ir net vadovavo mokykloms.

*

Nepriklausomos Lietuvos gyvenimo pradžioje jėzuitai buvo atkurti Kaune. Jie labai gražiai vedė lietuvišką gimnaziją, leido religinius laikraščius, išleido daugiau kaip 80 religinio turinio knygų, vedė misijas ir atliko kitus apaštalavimo darbus.

1948. IX. 25 Chicagoje įkurtas lietuvių jėzuitų vienuolynas. Šiuo žygiu praktiškai buvo atkurta Lietuvos jėzuitų provincija. Šiuo metu lietuvių jėzuitai administruoja lietuvių katalikų parapijas Montrealyje, Kanadoje, Montevideo, Urugvajuje, Sao Paulo, Brazilijoje. Chicagoje turi centrinį vienuolyną, koplyčią. Leidžia laikraščius, knygas, turi radijo valandėlę, dažnai veda misijas, rekolekcijas ir, kas atrodo šiuo metu svarbiausia, yra pastatę, išlaiko ir ruošiasi praplėsti visame lietuviškame pasaulyje plačią žinomą Jaunimo centrą.

Prie šio Jaunimo centro, dabar gal praktiškai taikliausio ir našiausio lietuvių jėzuitų darbo, tenka kiek sustoti. Jie buvo pastatyti prieš 12 metų ir per tą laiką tiek daug gero padarė visai lietuviškai visuomenei, ypač jaunimui, kad net patys didžiausi lietuvių liberalai ir ateistai neabejotinai juos laiko pozityviausia lietuvių išlaikymo įstaiga. Ryškiausias įrodymas — veikiai jie liko per mažai ir todėl visi lietuvių nuosirdžiai sveikina ir visomis išgalėmis remia jų praplėtimo projektą.

Mūsų jėzuitų kelias nėra lengvas. Okupuotoje Lietuvoje šis ordinas, kaip ir visi kiti, uždarytas, kai kurie jėzuitai nužudyti, kiti išblaškyti, vienas kitas tęsia savo misiją net Sibiro tremtyje. Per 400 gyvenimo metų Lietuvos jėzuitai atsikūrė tris kartus. Tai rodo jų gyvastingumą ir reikalingumą. Sveikindami šį ordiną jo 400 metų suakties proga, mes giliai tikime, kad jis padarys viską, kas įmanoma, kad lietuvių tauta išliktų lietuviška ir krikščioniška. Esame įsitikinę, kad Lietuvos jėzuitai gal netrukus atsikurs ketvirtąjį kartą, šiuo atveju sostinėje Vilniuje, ko didžiosios suakties proga iš visos širdies ir linkime.

b. kv.

PRISIMINKIME, PASVARSTYKIME, PATIKRINKIME

Lietuvių bendruomenės ateities klausimais

Pradiniai nusiteikimai ir dabartis

Nuo konkretaus LB darbo pradžios baigia nutrupėti daug metų, o metrikai jau duoda pilnas dvi dešimtis, imant skaičiuoti VLIKo gerai ateitin pramatytą Lietuvos chartos ir laikinųjų PLB santvarkos nuostatų paskelbimu (1949 m. birželio 14 d.). Per tą laiką užmiršome bėgimus iš namų, stovyklas, paniekinimą, emigraciją, spėjome įprasti normalaus gyvenimo vagoje ir pakėlimui saugiai įsikibome tų kraštų aplinkose, kur atvairavo lemtis.

Prisiuginome naujų žmonių. Paaikšėjo, kad Lietuvos nepriklausomybė, sprendžiant pagal dabartinę istorinę slinkties spartą, nėra arti, kad jai pagreitinti reikia visiškai nelaukti įvykių ir kad ji gali kilti tiksliai nepamatomu forma. Bėgant metams, masė liovėsi būti mūsų veiklos pagrinde, ir atsirėmimo vien į lietuvių samoningumą. Žaibingų prakalbų vietą užėmė logika. Susilaikėme šiek tiek pasimetimo net vidurinių amžių pasiekusioje inteligentijoje ir atvykome prie slenksties, keliančio didelį rūpestį jaunimui. Todėl rašančiam atrodo, kad jau pats laikas vėl pažvelgti į LB pagrindus, kai ką prisiminti, kai ką persvarstyti, patikrinti, pasižiūrėti į darbą, energijos ir finansų disponavimo būdus, priemones, gal net ir į pačią filosofiją, nes evoliucinės pažangos, kuria iki šiol tenkinomės, tur būt, neužtenka. Ji atsiradavo ne minties, bet būtinybės poveiky, tad visada būdavo šiek tiek atsilikusi. O mums verta gerokai pašokti į priekį.

Ragindamas pasvarstyti LB nusistatymą ar požiūrius ir kai kuriuos klausimus ir pagalvoti apie tolimesnį ateities užmojų pobūdį, siekiant iš idėtos energijos gauti kiek galima didesnį derlių, yra priminimas atsiliepti į laiko ir aplinkos iššūkius. Dar tiksliau — tai noras LB matyti būtina ir veikiančia gyvenimo mašinos dalimi, kad neišliktų sulūžusio, nereikalingo sraigto likimas — nebūtų išmesta laužo krūvon. Gyvuose organizmuose vyksta kaita, tad ir LB neturėtų manyti, kad jos pradinių nusiteikimų daugiau nereikia liesti arba kad jie gali likti nemodifikuoti ir nepapildyti visam laikui.

Vidinės ir pašalinės įtakos

Siūlomos peržiūros, kurių tikslai būtų LB gyvenimiškojo (ne vien teorinio) visuotinio praplečimas, metodų suveiksimas ir darbų sukonkretavimas, yra sunkūs uždaviniai. Bet jie turėtų tapti lemtingais net tolimesniam ateičiai.

VYTAUTAS VOLERTAS

Štai ir mes esame kelyje, kuris didelių skaičių įvairių tautinių grupių nuvedė į muziejus. Nors dar girdime išdidžių pasisakymų, "My father was German, my mother's side is of French origin", tačiau juose matome tik tiek reikšmės, kiek jos yra sudėjęs švarko užrašas — Virginia wool. Mums šitokio ženklų neatsitinka. Dabartinė LB veikla turi užtikrinti, kad ir po kelių dešimčių metų dar bus gyvų jos apylinkių. Esame bandomi laiko, dilinančio tautines žymes, kai kuriuos gundo noras tapti pirmaisiais amerikiečiais, neturintais jokių dėmių, primenančių europinę kilmę, spaudžia vienas kitas mūsų pačių nutautę dvasiškis ar šio krašto bažnyčios airis hierarchas. Šalis žinomų jėgų yra ir silpniau jaučiamu, tačiau gana poveiksmingu. Tai atsparumo menkėjimas ir iš pašalies ateina nuolatiniai įkalbinėjimai jau dabar prisipažinti, kad esam mirę ir palaidoti. Tie nuožmūs patarėjai, ragina nurimti, nesukti galvų ir patenkinti išsėtis ramybėje, reikia spėti, žiūri ne mūsų labo. Jie greičiausiai turi kitokių tikslų.

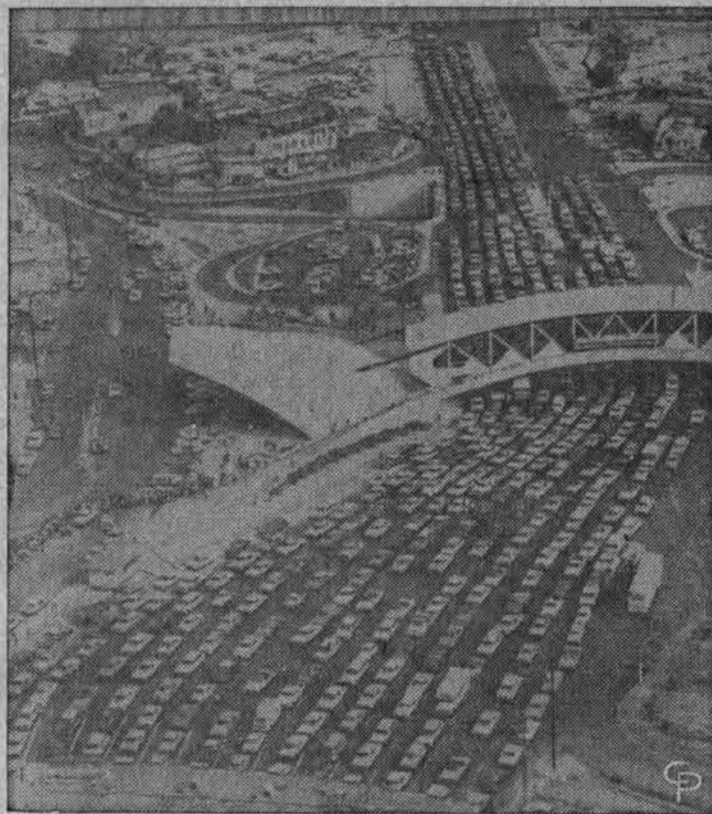
Pavyzdžių yra daug. Kad ir straipsnių serija, neseniai atspausdinta "The Evening Bulletin" (Philadelphia), pasakojanti apie šiandieninę komunistinę Lenkiją. Jų pagrindinė mintis štai kokia: lenkas, tiesa, nėra laimingas, bet jam geriau priimtina dabartinė padėtis, kaip bet

koks pasikeitimas; jis nekenčia ir bijo vokiečių; taigi tebūna padalinta Vokietija, tegul Lenkijoje pasilieka Sovietų Sąjungos kontrolė.

Kas bent kiek pažįsta lenkus ir žino jų kartais net šovininį patriotizmą bei tradicinį, tvirtą ryšį su religija, sunkiai patikės straipsnio išvadomis. Reikia manyti, kad čia ne tiesos ieškota, bet stengiasi įrodyti, kad pavergtieji su okupacija jau apsipirke, pabėgėliams reikia apirmiti, tautų apsiprendimo teisės dėl tų Europos neverta kelti, kad net šiandien didžiausias pasaulio baubas yra vokiečiai, kurių turime nekęsti.

Antruojį pavyzdžių imkime tik pasirodžiusius C.L. Sulzbergerio memuarus (A Long Row of Candies, Macmillan, 1969), Autorius liečia 1934-1956 metų laikotarpį, registruoja pokalbius su pasaulio žymiais vyrais, reiškia nuomones, daro išvadas. Įžangoje net prisipažįsta noris papildyti istorinius šaltinius. Iš tikrųjų išvardinta daug įvykių, nepamiršta Europos, Azijos ir Afrikos tautų, bet apie tris Pabaltijo valstybes neužsiminta nė vienu žodžiu, nors liečiamas Stalino-Hitlerio paktas, Jaltos konferencija. Sulzbergeriui nebuvo ir nėra nei Lietuvos, nei Latvijos, nei Estijos. O be senosios Lietuvos neįsivaizduojama viduramžių Europa. Išjungus Pabaltijo valstybes, klasojama vėliausia laikotarpio istorija. Todėl kiekvienas objektyvus politinis ar kultūrinis istorijos veiklas jos nėra pamiršęs. (Pvz.

(Nukelta į 5 pusl.)

Dideli narkotikų kiekiai į JAV ateina iš Meksikos. Paskutiniu metu policijai pavyko surasti didelį marijuanos kiekį, kai jis buvo bandytas San Diego srityje per sieną pervežti. Kratos metu pasieny susikimšo mašinos ir judėjimas buvo sustojęs.

NIXONO NAUJAS FEDERALIZMAS

Patrauklumas, iliuzijos ir pavojai

DR. KAZYS SRUOGA

Pastaraisiais laikais daug Amerikos prezidentų buvo davę simbolišką vardą savo būsimiems planams ir darbams. Tas vardas turėtų labai trumpai ir vaizdžiai pasakyti, ką tas ar kitas prezidentas stengsis pasiekti savo prezidentavimo laikais. Buvęs prezidentas Rooseveltas davė "New Deal" (mėginama versti į lietuvių kalbą "nauja dalyba"), Trumanas "Fair Deal", Eisenhoweris, tiesa, nedavė tokio vieno žodžio, bet jis dažnai rūpinosi tuo, kad Washingtono valdžia turi sukaupti per daug šio krašto lėšų ir galios ir kad ten pasireiškia didelis biurokratizmas žalingas šio krašto gerovei. Eisenhoweris yra net prisitaęs apie pavojingą "militarią — kapitalistinę" sambūrį Amerikoje. Johnas davė elegantišką ženklą — "kilnioji bendrija". Johnsonas taip pat mėgdavo minėti "kūrybinį federalizmą". Pagaliau Nixonas švysterejo su "naujojo federalizmo" šūkiu.

To šūkie prasmė aiškina mažiausiai šitaip. Reikia duoti daugiau sprendžiamos galios, daugiau lėšų patiems žmonėms. Tegu gubernatoriai, miestų burmistrai, valstijų parlamentai, apskrčiai ir valstijų prezidentai ir kitokios bendruomenės įstaigos turi daug daugiau pinigų ir daugiau valdžios, nes jie geriau žino, supranta ir atjaucia, kas žmonėms labiausiai reikalinga, kas jiems gera ir kas jiems bloga.

Nėra jokios abejonės, kad iš pirmo žvilgsnio tas "naujas federalizmas" labai patrauklus, jis patinka vietos žmonėms, vietos politikams ir kitokiems pareigūnams. Taigi rinkimų atžvilgiu tai būtų Nixonui ir respublikonams geras plusas. Bet ir čia prasideda naujos bėdos ir kliūtys. Nixonas pažadėjo 1971 metais duoti valstijoms tik labai mažai lėšų (apie bil. dol.). Žada pamažu didinti tas sumas ir tik 1975 metais duoti jau 5 milijonus per visas 50 valstijų. Ir, žinoma, nedaug. Bet ir čia pat, žadėdamas tą "naują federalizmą", prezidentas Nixonas padarė didelį žingsnį, kuris kaip tik yra priešingas tam federalizmui iš principo ir iš esmės. Jis paskelbė, kad federalinė valdžia paima didžiausią piniginę naštą neturčių šelpimo ir šeimų finansinės apsaugos srityje. Tam skiriama milijonų milijonai dolerių (žinoma, jeigu kon-

gresas tam pritara). (Tai jau atrodo nebe "naujas" bet senas ir labai sustiprintas federalizmas).

Buvo neseniai visos Amerikos gubernatorių suvažiavimas. Ten kalbėjo Nixonas ir jo viceprezidentas Agnew. Gubernatoriai gyrė "Naują federalizmą" ir tik pageidavo, kad daugiau ir greičiau būtų jiems duodama lėšų ir be jokių pageidavimų (privalomų ar neprivalomų pageidavimų). Toliau dauguma gubernatorių (ypač New Yorko garsus gubernatorių Rockefelleris respublikonas) primygtinai reikalavo, kad centro, atseit, federalinė valdžia pasimtyt sau ne vien didžiausią dalį, bet ir visą neturčių šelpimo naštą. Da bar toji našta stačiai finansiškai baigia "papiauti" kai kurių valstijų išdą. Tik vienas iš visų gubernatorių atsistoję ir sakė: "ponai, tai ar mes už centralizmą ar už naują federalizmą?". Gubernatorių veidai išstjo, pasidarė "filosofiški". Bet jų veidai labai pašarpo į didelį kritiškumą, kai jie patyrė apie kitą didelį Nixono "naujo federalizmo" žygi, būtent Nixonas, kovodamas prieš infliaciją ir norėdamas taupyti išlaidas, nutarė labai sumažinti pašalpas greitelį ir kitokių statybų projektams įvairiose valstijose. Gubernatoriai tuojau suprato, kad toks naujas federalizmas gali reikėti nedarbą ir ūkinį atoslūgį jų valstijose. Atrodo, kad gryną federalizmą sunku įgyvendinti be skausmo ir didesnių sukrėtimų.

Daug ir didžių abejonių atsiranda ir dėl tvirtinimo kad tik vietos politikai geriau žino žmonių reikalus ir geriau moka juos tvarkyti. Toks argumentas vargiai gali būti kongreso nariams "prie širdies" — tad jų pritarimas negali būti labai greitas. Bet yra ir kitų abejonių (kiti sakė — pavojų). Juk ne viskas ir ne visada tas, kas labai tinka ir palaiminga vienai kuriai valstijai, gali būti priimtina visai JA Valstybių federacijai. Štai labai ryškūs ir skaudūs pavyzdys — segregacija. Čia federalinė valdžia priverčia kai kurias valstijas desegreguoti grasindama nutraukti federalines lėšas jų mokykloms. Pagaliau sakoma, kodėl iš viso krašto žmonių surinkti mokesčiai — lėšos turėtų būti duodamos tokioms valstijai, kuri nepaiso visos

(nukelta į 5-tą puslapį)

KRAUJO BALSAS

Romanas
RENĖ RASA

46

Auksė smalsiai dairėsi po aukštą kambarį, kurio palubėje kabojo masyvus žirondelis. Dabar jame buvo elektra, bet Johno proseneliai tikriausiai kas vakarą žibino jo dvyliką žvakių, kurių nutirpes vaškas, tur būt, išdegino tuos baltus apskritus lopus grindis dengiančiame kilime.

Ant židinio, tarp porceleninių vazų ir stovylėlių, buvo išrikiuotos šeimos nuotraukos: baltom suknėlėm vaikai, išuotai vyrai ir aukštom apikaklėm moterys. Vidury kambario, dalinai pridengdamas kilime išdeginutą lopus, stovėjo žemas apskritas stalas, apie kurį grupavosi modernūs baldai. Atrodė, kad čia gyvena jau ne viena šeimos generacija. Kiekviena jų paliko savo pėdsakus ar tai sunkiose, nuo amžiaus nublukusiose užuolaidose ar aukšniais plačiais rėmais portretuose, iš kurių žiūrėjo rūstūs, gyvenimo džiaugsmo nepažinę veidai. Net aly ir pats oras virpėjo seniai nutilusių dūšavimų aidais, kurių nei laikas, nei mirtis nepajėgė nuslopinti.

Auksė nukrėtė šurpas. Ji jautėsi niekada nematytame pasaulyje, kuris neturėjo nieko bendro su šiais laikais ar jos gyvenimu. Bet čia buvo Johno namai, jis čia gimė ir augo.

— Prašau sėstis, Agnes, aš tuojau atnešiu sunkos atsigerti, po kelionės, tur būt, ištroškė — pagaliau atsisuko į Auksę Johno motina.

— Ačiū! Bet mano vardas Auksė, — priminė ji švelniai.

— Taip, Agnes? — atrodė motina nesuprato ar nenugirdo.

— Auksė! Mano vardas Auksė, — pakartojo.

— Ooo! Atleisk man, brangioji, bet aš to vardo jokiū būdu negalėčiau išarti, todėl vadinsiu tave Agnes. Kitiems irgi bus patogiau, — nutarė ji ir įsmeigė tiriantį žvilgsnį į Auksę, lyg norėdama užkirsti kelią protestui.

— Agnes? — nusijuokė Johnas. — Žinai, nebloggerai skamba! Ponai Agnes Dean! O aš kaip tik galvoju, kaip mama ištar savo vardą, kurį ir man nebuvo taip lengva išmokyti, — apkabindamas žmonos pečius ir sodindamas ją į minkštą kėdę kalbėjo jis.

— Prašau, Johnai, vadink mane kaip ir anksčiau, — kiek šaltai pasakė Auksė, visai neregėdama į jo juoką. Jai atrodė, lyg Johnas perėjo į motinos pusę.

— Negi jau susidarė dvi pusės? — prabėgo nemalonai mintis.

— Johnny, nori man padėti? — atsisuko motina į sūnų.

— Mielai, mama, — nusekė jis paskui ir Auksė liko viena.

— Dieve, padėk man, — prašniždėjo ji tyliai ir jautėsi tokia viena, svetima ir lyg sušalusį tame dideliame keistame kambarėje, nuo kurio sienų į ją žiūrėjo nedraugiškos akys. Jų atrodė tiek daug ir visos nukreiptos į ją.

— Jie visi manęs nekenčia, — pagalvojo ir norėjo bėgti. Tuo tarpu trinkelėjo laukujinės durys. Pasigirdo sunkūs žingsniai ir į kambarį įėjo aukštas, juodais akiniais rėmais ir pražilusiais garbanotais plaukais vyras. Jo antakiai, žili ir ilgi, virto ant akinių ir atrodė, kad jis užtūrėjo padilbomis. Veidas buvo sustingęs lyg kaukė, kurioje akių vietoje žibėjo stiklai.

— Aaa! Labas, labas, matau, kad jau čia, — ta-

rė jis eidamas prie Auksės ir suėmęs ją už pečių pabučiavo į kaktą.

— Kaip Johnas, — pagalvojo Auksė ir jautėsi dar nelaimingesnė.

— O kur visi kiti? — griausmingu balsu tęsė tėvas, nė nelaukdamas atsakymo.

Duryse pasirodė motina ir Johnas nešinas padėklus, ant kurio stovėjo asotis ir stiklinės.

— Labas, tėve, — statydamas viską ant stalo tarė jis ir atsitiesęs paspaudė tėvui ranką. — Jau, tur būt, susipažinai su Auksę?

— Taip, taip, hmmm... Gerai, kad atvažiavai. Tai padarei staigmeną? — tiesiai apie reikalą prašneko tėvas, sėsdamas ant sofos ir imdamas stiklą gėrimo, kurį jam padavė žmona.

— Ar Julian buvo atėjęs? — paklausė jos.

— Taip, atnešė raktus, sakė, kad pataisė, — užtikrino ji.

— Hmmm, gerai, — ir atsisukęs vėl į sūnų paaikšino: Zakrastijos užraktas buvo sugedęs, turėjome naują dėtį. Hmmm, — atsisėjęs ir klausiamai pažiūrėjo į sūnų: — Tai padarei staigmeną!

— Anksčiau ar vėliau reikėjo padaryti, — nusijuokė Johnas. — O mes taip ramiai ir greitai viską sutvarkėm, kad niekam vargo nebuvo.

— Taip, taip... hmmm... Tu savo motiną nuvylei. Moterims toks vargas malonus. Be to, žinai, mes turėjome kitus planus. — žiūrėdamas į sūnų, lyg Auksės čia nebūtų ir visas reikalus jos neliestų, kalbėjo tėvas.

— Vaikų planai dažnai skiriasi nuo tėvų, — ramiai atsakė Johnas.

(Bus daugiau)

PRIEMIMAS PAS SV. TEVĄ

Castelgandolfas. Popiežius Paulius VI-sis priėmė Castelgandolfėje grupę Prancūzijos senatorių ir deputatų, priklausančių

Europos parlamentui. Šventasis Tėvas savo kalboje pabrėžė jų aukštąsias pareigas, dalyvausiant Europos parlamente, siekti visos Europos tautų apjungimo.

Rosario mieste Argentinoje kilo didžiulės riaušės, kurias sukėlė darbininkai. Riaušių metu sudegė trys fabrikai, tuzinas vagonų, daug automobilių. Jos aprimo tik tada, kai kariuomenė paėmė miesto kontrolę.

DRAUGO KNYGŲ KATALOGAS

siunčiamas nemokamai kiekvienam, kas jį užsisako paštu ar telefonu LU 5-9500.

Katalogas apima visas laisvajame pasaulyje išspausdintas lietuviškas knygas, daugumą lietuvių autorių anglų kalba knygų ir ribotą skaičių latviškų knygų, kurias galima gauti DRAUGE.

Knygos suskirstytos pagal savo turinį į 15 skyrių ir sugrupuotos alfabeto eile.

FREE

Beautiful bone white
16 pc. set of fine dishes

Jums patiks ši naujausia dovana Sv. Antano Taupymo ir skolinimo bendrovės. Tai tokios rūšies dovana, kurios jūs nesitikite gauti iš bet ko, bet tik iš "prieinamų" (pasiekiamų). Jūs galite gauti šį pilną komplektą iki spalio 15 d. atidarydami naują taupymo sąskaitą su \$500.00 arba įdėdami \$500.00 į jau turimą sąskaitą. Sv. Antano Taupymo B-vė turi platų taupymo planą, įskaitant ir 5 1/2% sertifikata, įmokant vienu kartu (minimumas \$7,500.) ir patarimus jums pagal jūsų pageldavimo taupymo planą. Ši dovana duodama tik viena šeima, ir paštu nesiunčiama. Atvykite dabar ir pasiimkite šią dovana.

Saint Anthony Savings

1447 South 49th Court, Cicero 60650
Phone: 656-6330

JOSEPH F. GRIBAUŠKAS, EXEC. SECY

Member Federal Savings and Loan Insurance Corporation, Washington, D.C.

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.
2047 W. 67th Place — WA 5-8063

BANGA

TV, Radio, Stereo, TV antenos, air-conditioners. Pard. ir talysmas. 2649 W. 63rd St. — Tel. 434-0421
Vakaraš skambinti WA 5-3607
P. Rudėnas K. Simulė

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

ir kitus kraštus

P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Av.
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

RICHMOND AUTO SERVICE

2934 West 63rd Street
Užsieninių ir vietinių auto talysmas. Patyrę mechanikai. Elektroninis motoro patikrinimas. Vilikinas.
Tel. GR 6-5184 arba GR 6-3353
Savininkas Juozas (Joe) Juraitis

MOVING

Apdraustas perkraustymas
Ivairių atstumų

A. VILIMAS

823 WEST 34th PLACE
Telef. FRontier 6-1882

MISCELLANEOUS

VALOME

KILIMUS IR BALDUS

Plaunama ir vaškuojama visų rūšių grindis
J. BUBNYS — Tel. RE 7-5168

A. ABALL ROOFING CO.

Istebigta prieš 49 metus
Dengiamo visų rūšių stogus. Taisome arba dedame naujus kaminus, r. nas, nutekamuosius vamzdžius. Dažome iš lauko. Taisome mūrą "tuck-pointing". Pilnai apsidraude. Visas darbas garantuojamas.

LA 1-6047 arba RO 2-8778

Apakiačiavimai nemokamai
Skambinkite bet kuriuo laiku

FRANK ZAPOLIS

8208 1/2 West 95th Street
Chicago, Illinois
Tel. GA 4-8654 ir GR 6-4539

KOSTAS BUTKUS

Tel. PR 8-2781

METALO IR STIKLO:

Tvoros, Stogeliai, Durys
Langai, Rynai, Turekliai

APDRAUDŲ AGENTŪRA

Namų, gyvenbės, automobilių, sveikatos, biznio, Patogios išsi-mokėjimo sąlygos.

J. BACEVIGIUS
6455 So. Kedzie Ave., PR 8-2233

DAŽYMAS

FIGIAI DAŽAU KAMBARIUS
VALAU KILIMUS IR BALDUS.
J. RUDIS — Tel. CL 4-1050

REAL ESTATE

NAMŲ PIRKIMAS —
PARDAVIMAS — VALDYMAS
Butų nuomavimas — Income Tax
Notariatas — Vertimai

Apdraudų Agentūra.

BELL REALTY

J. BACEVIGIUS
6455 S. Kedzie Ave. — PR 8-2233

Mūr. 2 butai po 4 kamb. ir r. as.

Tvarkingas, teisingas ir greitas patarnavimas visais Real Estate reikalais. Be to, veikia Notariatas. Daromi ir liūdijami vertimai. Tvarkomi pilietybės dokumentai, pildomi Income Tax ir atliekami kitoki patarnavimai.

SIMKUS REAL ESTATE

NOTARY PUBLIC

4259 S. Maplewood Av., CL 4-7450

REAL ESTATE

SALES ■ MORTGAGES ■ MANAGEMENT

ALEX REALTY

Members of M.L.S.

ALEX SATAS — REALTOR

Main office 5727 W. Cermak Rd., Cicero, Ill. Tel. OL 6-2233

Turime šimtus namų Ciceroje, Norwyno, Riverside, La Grange Park ir kituose vakariniuose priemiesčiuose. Prašome užsukti į mūsų įstaigą ir išsirinkti iš katalogo.

Platinkite "Draugą".

NERIS REAL ESTATE

Persikėlė į naujas patalpas

3009 W. 63rd STREET

TEL. 471-0321

REAL ESTATE

NASLĖ PARDUOS GREIT

beveik naują mūrų namą Marquette parke žmogui, kuris turi \$12,000 įmokėti. Kaina visai žema. Pirkėjas turės pajamų apie \$7,000 metams. Skambinkite
TEL. — 737-7201

Parduodam modernų didelį 10 metų 5 1/2 kamb. mūrą ir 2-jų auto garažą. Arti 59 už Pulaski. \$24,200. Tuoj kelkitės. RE 7-7201.

Netoli 59-tos ir Pulaski. — Savininkas parduoda 8 butų, 2-jų metų apartamentini. Paskola 5 1/2%.

Tel. — 585-5285

Medis — 5 ir 4 kamb. moderniški butai. 2 auto garažas. 45 ir Talman. 1 butą tuoj galima užimti. Geras parkas.

SIMAITIS REALTY

Insurance — Income Tax
Notary Public

2737 W. 43rd St. — CL 4-2390

2-jų butų medinis namas. Garažas. Kaina \$10,500. Savininkas 1-me aukšte. 923 W. 35 St.

STATOME NAUJUS NAMUS

Atliekame įvairius patalysmus

PETRAUSKAS BUILDERS CORP.

General Contractors

585-5285

RUDENIOP BE NAMŲ!

Prie Ford City — 9 metų, 5 1/2 kamb. gražus mūr. Aple 40 p. lotas, šalia garažas. \$22,700.

Stal 4 butų puikus mūr. Marquette pke. 2 po 6 kamb. ir 2 ma- žesni butai. Gazu šildymas. 3 auto mūr. garažas. \$49,900.

Jauki taverna, 2 namai, geros pa- jamos Brighton pke. Aple \$12,000.00 įmokėti.

Mūr. bungalow Marquette pke. Naujas gazu šildymas. Garažas. \$18,200.

Med. 4 kamb. "cottage". Gazo šild. Taisai aple 100 dol. Platus lotas. 132 Cicero Ave., arti 87-tos. \$9,900.

Pajamų mūr. ant kampo. 2 bu- tai. 6 ir 3 kamb. 2 auto garažas. Naujas šildymas. Negilus beismantas. Arti ofiso \$21,900.

2 butų gražus mūr. Naujas ga- zu šildymas. Garažas. Arti mūrų \$27,900.

Lotas 30 p. Marq. Parke, \$11,000.

VALDIS REAL ESTATE

2458 W. 69th St. RE 7-7200

72 ir Talman. Mūr. rezidencija — 8 kamb. pirmam aukštam ir 2 kamb. antrame. Gerai stovį namas \$28,000.

Prie Nabisco mūr. 5 kamb. bun- galow. 18 metų senumo. \$21,300.

Mūr. 2 butai po 4 kamb. ir r. as- tina. Gazo šildymas. Garažas. Prie ofiso. \$21,900.

Brighton P-ke, mūr. namas — 4 kamb. butas ir taverna. Labai pe- lingas tavernos biznis. \$35,000.

VAINA REALTY

2517 W. 71st St. — RE 7-9515

2 po 6 kamb. didelis mūr. namas prie 66 ir California. Gazo karšto vand. nauja šiluma. 2 auto mūr. ga- ražas. \$31,900.

1 1/2 aukšto svarus med. prie 65 ir Western. 5 ir 4 kamb. butai. 37 p. sklypas. Dvigubas garažas. \$16,900.

5 1/2 kamb. naujas mūr. bungalow prie 67 ir Kedzie. 1 1/2 vauolis, virimo pečiai. \$25,000.

4 butų, 2-jų aukštų mūr. prie 71 ir Campbell. Nauja gazu šiluma. \$46,300

5 kamb. 20 metų mūr. rezidencija prie 72 ir Albany. 2 maš. garažas. \$19,500.

1 1/2 aukšto, 10 metų mūr. 5 kamb. (3 mieg.) ir 4 kamb. Prie 49 ir Ca- lifornia. Gazo karšto vandens atski- ri šildymai. Alum. langai. 2 auto ga- ražas. \$41,000.

11 butų, 10 metų, 2-jų aukštų mūr. namas prie 71 ir California. \$152,000.

31 p. tinkamas statybai sklypas prie 72 ir Maplewood \$10,500.

LEONAS REAL ESTATE

INCOME TAX — NOTARIATAS

IMIGRACIJA

2735 W. 71st St. Tel. 925-6015

Platinkite "Draugą".

SALES ■ MORTGAGES ■ MANAGEMENT

Members of M.L.S.

ALEX SATAS — REALTOR

Main office 5727 W. Cermak Rd., Cicero, Ill. Tel. OL 6-2233

Turime šimtus namų Ciceroje, Norwyno, Riverside, La Grange Park ir kituose vakariniuose priemiesčiuose. Prašome užsukti į mūsų įstaigą ir išsirinkti iš katalogo.

Platinkite "Draugą".

NERIS REAL ESTATE

Persikėlė į naujas patalpas

3009 W. 63rd STREET

TEL. 471-0321

DEMESIO!

RADIO PROGRAMA

Seniausią Lietuvių Radio Pro- gramą Naujojo Anglijos, iš stoties WLYN, 1360 bangos, veikia sek- madeniais nuo 1:00 iki 1:30 val. po pietų. perduodama: vėliausių pasaulinių žinių santrauka ir ko- mentarai, muzika dainos ir Ma- gdušės pasaka. Programą veda — Steponas J. Minkus. Biznio reika- lais kreiptis į: Baltic Florists — gėlių bei dovanų krautuvi, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. Tel. AN 8-0489. Ten pat gaunamas ir dienraštis "Draugas".

DRAUGE galima gauti vidu- tiniško formato Aušros Vartų Marijos paveikslų, kurių kaina tik po 25 ct.

Paveikslai tinkami įreminti, prisiminimui garsiosios švento- vės Vilniuje.

CONTRACTORS

VACYS

CONSTRUCTION CO.

REZIDENCINIAI, KOMERCINIAI, MEDICINOS IR KITOKI PASTATAI

2457 West 69th Street

Tel. HE 4-7482

Heating Contractor

Irengiu naujus ir perstatau senus visų rūšių namų apšildymo pečius ir air-conditioning — naujus ir senus namus. Stogų rinas (gutters), vandens šildy- mai boilerius. Turimi ir leidinys dirbti mieste bei užmiestyje. Darbas atliekamas greitai ir sa- žiningai. Apakiačiavimas nemo- kamai.

DOMAS ZUKAUSKAS

HEATING & SHEET METAL

4444 S. Western, Chicago 9, Ill.

Telefonas VI 7-3447

PARDAVIMUI

GARBAGE DRUMS

WITH COVERS AND HANDLES

80 and 50 gal. Free delivery

5622 So Racine, 434-1115

HELP WANTED — MOTERYN

COOK

Experienced all around. Must have knowledge of broiler. Full time. Good salary.

PHONE — 756-0319

MRS. SEAY

Phone 756-0319 — Mrs. Seay

GENERAL OFFICE

Good typist, filing, phone answer- ing. Excellent conditions.

Contact ROBT. STOUGH

325 W. Huron, Chicago

HELP WANTED — VYRAI

Security Guards

Full Time and Part Time

Areas: 2700 N. Southport, Niles, Hoffman Estates, Addison, Palatine

Also part time weekends only

CALL — 729-4850

AUTO BODY MAN

Guaranteed hrly. base, rate of \$5 per hr. or commission, 50-50. Paid vac.; hol.; Oppty. to earn up to \$500 per week.

Call Sam — 251-7859.

LABORERS — New Galvanizing Plant

7 a. m. to 3:30 p. m.

All benefits and profit sharing

JOSLYN MFG. & SUPPLY CO.

10909 Franklin Ave. Franklin Pk.

Tel. 625-0354

— MACHINE ASSEMBLERS — WELDERS

— MACHINE OPERATORS

(PUNCH PRESS — BRAKE PRESS)

Day shift 7 A.M. to 3:30 P.M. Nite shift 3:30 P.M. to midnite — Immediate opening for skilled men, good company benefits, steady employment.

Contact Mrs. Tomczak, 455-5380 — 8:30 a. m. - 4:45 p. m.

OLSON CONVEYORS

10601 W. Belmont

Franklin Park, Illinois

An Equal Opportunity Employer

VYRAI IR MOTERYN

PROGRAMMER

Beginner Preferable.

Background in R.P.G.

language. Salary open.

Maurey Manufacturing

Corporation

2907 S. Wabash Ave.

Mr. Pes

HELP WANTED — VYRAI

SUMMIT BARGE TERMINAL

Has Openings

For

LABORERS

Full year round Full Time Work

Duties involve —

UNLOADING BARGES, LOADING TRUCKS & GEN'L PLANT WORK

Mechanical experience helpful.

\$3.30 per hour to start

Shift Premium, Excell. Benefits.

Apply at:

MISSOURI PORTLAND CEMENT COMPANY

1 Mile east of Harlem Ave.

on Canal Bank Road

CALL — 594-2334

WAREHOUSE

FULL TIME

Must have own transportation.

Near O'Hare Airport

Tel. — 678-3634

MAINTENANCE MECHANIC

Corrugated Container

MŪSŲ KOLONIJOSE

Hartford, Conn.

SOLISTĖS L. SUKYTĖS
KONCERTAS

Lilijos Sukytės koncertas spalio 5 d. 3 val. po pietų jau čia pat. Koncertas prasidės punktualiai, prašome neveluoti, nes koncerto metu nebus įleidžiama salėn.

Kadangi vietos ne numeruotos, taip pat patartina anksčiau atvykti ir apsirūpinti pageidaujama vietom.

Ar jau apsirūpinote bilietais? Jei neturite bilietų, pasirūpinkite iš anksto, kad nebūtų spūsties prie įėjimo. Kaip buvo skelbta, bilietus galima įsigyti sekmdieniais po mišių New Britaine (Liudžiai), New Hevene (Lipčienė), Waterbury (Vaitkus - knygynas), Hartfordas po kiekvienų mišių parapijos svetainėje pas skautes.

Kaip surasti University of Hartford? Atvažiuojant iš rytų ir pietų įvažiuoti į Hartfordą iš 84-to kelio exit Rt. 44 West, kuriuo važiuojant į vakarus pasieksite įvažiavimą į Rd. 189 t.y. Bloomfield Ave., juo pavažiavus iki šios pamatysite dešinėje University of Hartford Campus, įsukę leiskitės žemyn iki paskutinio pastato Hartt College, kuriame randasi Millard auditoria.

LAISKAI "DRAUGUI"

ORGANIZACINĖJE VEIKLOJE ŽIDREKIME DAUGUMOS VALIOS

Gražu, kad mūsų tautiečiai dalyvauja tautinėje veikloje. Tai rodo, kad jų sąmonėje teberesna meilė savo tautai. Didelė pagalba ir padėka tiems, kurie metai iš metų dirba lietuviškų organizacijų valdybose. Mūsų patyrimas sako, kad labai mažas procentas tokių darbuotojų ieško sau asmeninės garbės: savo tautai jie trokšta gera, dažnai save užmiršdami.

Tačiau, kuo daugiau įsitraukiame į darbą, tuo dažniau kyla daugiau ginčų, nesutarimų ir net nesusipratimų. Tai natūralu, nes be diskusijų sunkiai įmanoma klausimus gerai išsprendi. Būna ir taip, kad ginčydamiesi ir veikdami per daug įsikarščiuojame, nors vieni ir kiti tu pačių tikslų, to paties gero savo organizacijai ir tautai norime, tik tai skirtingais žodžiais ar veiksmais savo troškimus išreiškiame.

Pasitaikę, kad diskusijų metu įžeidžiami kai kurie vadovai, nors jie to toli gražu neužsiplėnė. Tai jau negerai, nes niekindami kitų organizacijų ar valdų darbą, niekiname ir save.

Organizacijų pirmininkai turi skaitytis su daugumos narių valia ir vykdyti daugumos nutarimus, nors tie nutarimai ne visada prie širdies būti. Tai yra dėlto, kad organizacijų nariai renka valdybą ir tokiu būdu pritaria jos daugumos, o ne vieno kurio valdybos nario, sąkyse, kad ir paties pirmininko nuomonei. Taigi pirmininkai turi skaitytis su daugumos valdybos narių nuomone.

Tautinė veikla nelengvas darbas ir reikia išmokyti veikti neįžeidžiant kitų organizacijų narių.

NIXONO NAUJAS FEDERALIZMAS

(Atkelta iš 3 pusl.)

federacijos gerovės ir tik labai siaurai siekia savo valstijos, o kai kada net paskirų individų gerovės. Yra ir kitokių tariamų ar tikrų pavojų iš naujo federalizmo bandymų. Todėl ir atrodo, kad tas "naujasis federalizmas" negali susilaukti visuotinio kongreso pritarimo ir įgyvendinimo.

PRISIMINKIME, PASVARSTYKIME

(Atkelta iš 3 pusl.)

J. G. Frazer, 'The Golden Bough', McMillan, 1966; H.E. Salisburg, 'Russia', McMillan, 1965).

Ne vien darbas

Zinoma, nereikia patiems kurtis baidyklų ar kovoti su kiekvienu šešėliu. Tačiau neverta taip pat smėlin kišti galvą, išsigąsti ir bandyti slėptis už svetimų nugarų. Kūltūra uniformos nemėgo ir nemėgsta. Iš tautų mirties sau trąšos ji nesiekė ir nesiekia. Ji ne

notvarkės dalyse buvo prisiminti visi 23-čiai laidai priklausę, tai gi, jų gyvenimo keliai bei jų likimas. Ta proga nutarta pasveikinti visame pasaulyje pasklidusius buvusius bendraamžius ir palinkėti jiems geriausios sėkmės.

Kai kurie suvažiuosiuji buvo nesimantę ilgiau kaip 28 metai. Kadangi dalyviai buvo atvykę su žmonomis, tai po oficialios dalies kiekvieną dieną sekė ir linksmoji. Buvo dainuota, šokta ir linksmintasi iki vidurnaktų. Suvažiavę iš Vankouverio, New Yorko ir Chicago tikrai nesigailėjo nuveiktų tolių ir vėl tikisi kada nors netolimoji ateityje suvažiuoti.

daug susilaukė naudos iš bailių, ji ne daug tikisi iš nuo gyvenimo atsivėrusių izoliacionistų. Jai talkina tik gyvi žmonės, kurie mato, girdi ir savarankiškai galvoja.

Tokiais mes norime likti. Bet lietuviškąjį savitumą išsaugosime tik bendruomenėje. Tad ir pati LB turi susilaukti mūsų rūpesčio, tad jos ateitis negali likti atsieta nuo lietuvių išievojios ateities.

Negalima todėl užsimerkiti ir bandyti sprautis pirmyn, priekini nežiūrint. LB prašosi ne vien darbo, bet ir kasdieninio budėjimo, objektyvaus veiklos vertinimo, logiškų bandymų pramatyti ateitį, drąsos atsakyti menkaverčių tradicijai, jei jos sunki.

Kiekvienam įdomi knyga yra
MYK. KRUPAVICIAUS

KUNIGAS DIEVO IR
ŽMONIŲ TARNYBOJE

Ji tinkama ne tik kunigams, bet ir pasauliečiams, kurie šių laikų naujoje dvasioje nori geriau pažinti Bažnyčios gyvenimą, jos tarnų uždavinius, pareigas ir nesamą atsakomybę.

720 puslapių knygos kaina tik 5.00 dol. Gaunama DRAUGE. Illinois gyventojai prie knygos kainos prašomi pridėti 5 proc. mokesčiams.

na, pažangaus visuomenės ir žmogaus santykių supratimo, nevenigiant pasiklausyti ir nesukubant smerkti.

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos, radijal, stereo, oro vėsintuvai. Pardavimas ir taisymas
J. MIGLINAS
Krautuvė Marquette Pke.
2346 W. 69th Street 776-1486
Namų tel. — PR 6-1063

POILSIS ANT LAIPTŲ

VYTAUTAS KAROSAS

Naujas liuksusinis poezijos leidinys, didelio formato, K. Veselkos pieštu titulinu puslapiu, kietais viršeliais. Kaina 4.00 dol.

Knyga išleista po autoriaus mirties. J. Strolia įvadė rašo, kad autoriui kūryba buvo siekimas amžinųjų žmonių idealų: grožio, gėrio ir tiesos.

Ta nuotaika dvelkia ir visa V. Karoso poezija, kurioje gyvenimo džiaugsmas, nors ir perpintas kančia, niekada neleidžia prarasti vilties, nes nemirtinga žmogaus siela skirta amžinybei.

Patrauklus savo išvaizda, pakiliai nuotaikingas savo turiniu ir maloniai muzikalus savo poetine forma leidinys tinka kaip dovana bet kokiai progai.

Gaunama Drauge. Illinois gyventojai prie knygos kainos prašomi pridėti 5 proc. mokesčiams.

A. + A.

ALEKSANDRUI STULGINSKIUI,
buv. Lietuvos prezidentui, mirus, dukrą dr. ALDONĄ
JUOZEVIČIENĘ su šeima giliai užjaučia

šv. Kryžiaus Ligoninės
Laboratorijos Bendradarbis

Buv. Lietuvos prezidentui

A. + A.

ALEKSANDRUI STULGINSKIUI
mirus Lietuvoje, jo dukrą dr. ALDONĄ JUOZEVIČIENĘ ir žentą dr. JONĄ JUOZEVIČIUS ir šeima nuoširdžiai užjaučia.

V. ir V. Tumasoniai
A. ir A. Lipskiai

Mylimam tėveliui

A. + A.

ALEKSANDRUI STULGINSKIUI
Lietuvoje mirus, dr. ALDONĄ JUOZEVIČIENĘ ir šeimą nuoširdžiai užjaučia ir kartu liūdi

E. ir P. Naručiai

IŠSIRINKITE DABAR — MOKEKITE VĖLIAU

PETER TROOST
MONUMENT
COMPANY

6440 S. Pulaski Road,
Chicago, Ill. 60629

CESLOVAS VITKAUSKAS
District Manager
Tel.: 585-0242; 585-0243

LEO'S SINCLAIR SERVICE

LEONAS FRANKUS
Stabdžiai, Sankabos, Transmisijos,
Tune-up ir Motorų Remontas
5759 So. Western Ave.
Kampas 58th Street
Telefonas — PROspect 8-9533

G E L E S

Vestuvės, banketams, laidotuviams ir kitokioms progoms
GUZASKŲ
BEVERLY HILLS GELINČIA
2443 W. 63rd Street, Chicago, Illinois
Tel. PR 8-0853 — PR 8-0854

SKELBIMAS "DRAUGE".

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A. + A.

IZIDORIUS (JAMES) TARULIS

Gyveno Cicero ir Marquette Park

Mirė 1968 metais, rugsėjo 30 d. Gimęs Zarasų apskrityje, Vajasiškių parapijoje, Užleniško kaime, Lietuvoje. Palaidotas Sv. Kazimero kapinėse.

Paliko nuliūdę žmona Marija dukte Leokadija Slakis, žentas, anūke, kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Pagerbiu mylimo vyro ir tėvelio atmintį, už jo sielą bus laikomos Sv. Mišios, rugsėjo 30 d., 1969, Sv. Antano bažnyčioje, Cicero 7:00 val. ryte ir šv. Panelės Marijos Gimimo bažnyčioje, Marquette Park, 8:00 r 8:30 val. ryte. Kviečiame draugus ir pažįstamus pamaldose dalyvauti

Megok ramiai mūsų mielas
Laisvai nuo pasaulio bėdų.
Darbus atlikai sunkiai ir
teisingai
Dievo nuopelnus užsidirbai.

Mes pasilikę nors ašaras
braukiam
Negirdi ir negalim prikelti.
Taip pasilgom tavo balselio
Tik girdisi vėversėlis toli.

Vasara baigias ir lapai vėl
krenta
Taip tyku, taip liūdina be tavęs.
Negalim sulaukt kol vėl
susitiksim
Prie mūsų Aukščiausiojo vartų.

Nuliūdę,
Žmona, dukte ir šeima.

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
2533 West 71st Street Tel. 476-2345
1410 So. 50th Ave., Cicero Tel. TO 3-2108-09

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

PIRKITE DABAR TIESIOG NUO
MR. NELSON

SAVINKO

SAINT CASIMIR
MONUMENT CO.

3914 West 111th Street

Didžiausias Paminklams Planų
Paskirkimas Visame Mieste.

Telef. — CEDarcrest 2-6335

vienas blokas nuo kapinių.

MAZEIKA & EVANS
FUNERAL HOME

THREE
AIR-CONDITIONED CHAPELS

Parking Facilities

6845 SOUTH WESTERN AVE. REpublic 7-8600

E U D E I K I S

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Dovydas P. Gaidas — Geraldas F. Daimid

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 South California Avenue

Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-2

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

STEP. C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICZ)

2424 W. 69th Street Tel. REpublic 7-1213
2314 W. 23rd Place Tel. VIRginia 7-6672

PETRAS BIELIŪNAS

4343 S. California Ave. Tel. LAfayette 3-3572

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 S. Lituanica Ave. Tel. VArds 7-3401

POVILAS J. RIDIKAS

3854 S. Halsted Street Tel. YArds 7-1911

JURGIS F. RUDMIN

8319 S. Lituanica Ave. Tel. YArds 7-1138-1139

VASANTIS - BUTKUS

1446 S. 50th Ave., Cicero, Ill. Tel. OL 2-1003

APLINK MUS

× Nepriklausomos Lietuvos ministerio pirmininko Mykolo Sleževičiaus mirties 30 metų sukaktis bus viešai paminėta 1969 m. lapkričio 16 d., sekmadienį, 4 val. p. p. didžiojoje Jau-nimo centro salėje, Chicagoje. Pagrindines kalbas pasakys advokatas Gabrielius Gedvila ir inž. ats. plk. lt. Antanas Novickis.

× Anatolijaus Kairio parašytą operetę ruošiasi scenoje pastatyti Deimavos ansamblis. Muzikinę dalį paruošė komp. Bronius Budriūnas.

× Lietuvių filatelistų draugija "Lietuva" Chicagoje gyvina veiklą. Neseniai išleistas draugijos biuletenio Nr. 6, kuriame paskelbta keletas vertingų studijų apie Lietuvos pašto ženklus. Biuletenį redaguoja E. Petrauskas, administruoja Kazys Rožanskas.

× Apie a. a. Aleksandro Stulginskio mirtį Lietuvoje įdėjo žinią ir plačiai skaitomas amerikiečių dienraštis "Chicago Tribune" savo šeštadieninėje laidoje. Mirtį paminėjo ir šeštadienio "Sun Times".

× Šv. Kryžiaus bažnyčioje vysk. P. Marcinkus ketvirtadienį, rugs. 25 d., teikė sutvirtinimo sakramentą, priėmė apie 140 vaikų ir suaugusių. Į iškilmes buvo atvykęs ir vysk. J. L. May bei apie 50 kunigų. Visus juos vaišingai priėmė parapijos klebonas kun. E. Abramaitis.

× Jaunavedžiai Teresė Prunskytė ir Algis Kazlauskai grįžo iš savo poestuvinės kelionės į Jamaiką, labai patenkinti ten praleistomis atostogomis.

× Dzūkų draugija, neseniai įsisteigusi Chicagoje, savo veiklą vis plečia ir planuoja atlikti didesnius darbus. Dzūkų ir jų bičiulių susipažinimo popietė įvyksta spalio 12 d. B. — Pakšto salėje. Visi kviečiami dalyvauti.

× Vis naujų minčių ir informacijų kupiną savo dienraštį skaitytojai aukomis remia. Prateidami prenumeratą atsilygindami už korteles bei kalendorius, aukuoja: 3 dol. — Lucija Kairienė; po 2 dol. — Jz. Kunys, A. Darbutas, J. Vidmantas; 1 dol. — Kl. Kazlauskas. Visiems nuoširdžiai dėkojame.

× A. Milauskas, Chicago, Ill., parėmė mūsų dienraštį 8 dolerių auka. Nuoširdžiai dėkojame.

× I vaikų literatūros popietę, kuri įvyks š. m. spalio m. 12 d., 3 val. vaik., Jaunimo centre, bilietai gaunami "Marginiuose" ir pas platintojus.

(pr.)

× Jei gyvenate Chicagoje ir turite mūr. 1 ar 2 butų namą ir gal mokate už \$20,000 vertės namą už 3 metų draudimo polisą 119 dol., pas Frank Zapolį jūs mokėtumėte 94 dol., sutau-pydami 25 dol. Pašaukite tel. GA 4-8654. (sk.)

× Vienintelė proga: kai tas vokiškas AM - FM radijas už \$59.95 bus išparduotas, kitos siuntos nebebus. Gradinskas, 2512 W. 47 St., FR 6-1998. (sk.)

× Skubiai parduodu Melrose Parke, 100 Broadway, 2 mūrų su 3 bizniais ir 8 kamb. butų namą. Didelis garažas. Galima ir išnuomoti. Telefonuokite 8-142 val. dieną, O. Navickienė 344-4831. (sk.)

× Albinas Kurkulis, akcijų brokeris reprezentuoja Gore Forgan, Wm. R. Staats, Inc. Tel. FI 6-1234. Albinas turi daug metų asmenišką patyrimą su akcijomis ir jums sąžiningai patars investavime vertybėse. (sk.)

× Kun. Kazimieras Juršėnas, dirbęs pastoracinį darbą Šv. Kryžiaus parapijoje, prieš kurį laiką susižeidęs, šiuo metu gydomi ir sveiksta savo seserų priežiūroje.

× Tėvų marijonų bendradarbių Chicago apskrities žaidimų popietė ruošiamą lapkričio 2 d. vienuolyno svetainėje.

× Algirdas Karaitis, "Gintaro" vasarvietės savininkas, Union Pier, atnaujinamas prenumeratą pridėjo 5 dol. mūsų spaudojai stiprinti. Dėkojame.

× Lietuviški medžio drožiniai — puikus buto papuošalas. Taigi nebe reikalo lietuviai jais puošia savo butus. Gražių lietuviškų Liudo Montrimo medžio drožinių, įskaitant kryžius bei kopytėles, galima gauti "Drauge" darbo metu.

× Alex Norkus, gyvenęs Town of Lake apylinkėse Chicagoje, mirė rugsėjo 24 d. ir buvo palaidotas Šv. Kazimiero kapinėse. Amerikoje išgyveno 61 metus.

× Gerų lietuviškų knygų vis dar išleidžiama laisvajame pasaulyje. Jų galima gauti "Drauge" administracijoje. Pranešimai apie knygų pasirodymą skelbiame mūsų dienraščio kultūriniam priede ir kituose "Drauge" numeruose. Pareikalavusiems turimų knygų katalogus siunčiamas paštu nemokamai.

× Onos Alginienės montažas "Lietuvių Tautos Šventė" vaidinamas Alvado vaikų teatro mėnesinėje 80-toj radio valandėlėje šį pirmadienį, spalio 6 d. 7 v. v. Sophie Barcus Radio Šeimos valandoj. Dalyvauja: Antanas ir Eleonora Kivenai, Arvydas Žygas, Anelė Kirvaitytė ir Albertas Stočkus.

× Juozas Gay, Bridgeporto lietuvis nuoširdžiai dalyvavo Šv. Jurgio parapijos veikloje, mirė gavęs širdies smūgį. Palaidotas šeštadienį.

× Chicago Anglijos Lietuvių Klubo tradicinė metinė vakarinė šiais metais ir vėl įvyks B.lio Pakšto salėje, būtent spalio mėn. 11 d., 7:30 v., šeštadienio vakare. Bilietai dar gaunami pas J. Jokubką 4039 S. Maplewood, Brighton parke arba pas bet kurį Valdybos narį. Patariame iš anksto užsisakyti stalus skambinant dienos metu B. Sebastijonui 436-4540 arba vakare po 6 val. J. Sidlauskui tel. 776-5927. (pr.)

CHICAGOS ŽINIOS

KUNIGAS DELEGATAS

Kun. Francis Lawlor, vienuolis augustinijonas, pirmiūose rinkimuose buvo nominuotas kandidatu į delegatus į konstitucinę konvenciją iš 25-to distrikto. Galutiniai rinkimai bus lapkr. 18 d. Konvencija prasidės gruodžio 8 d. sostinėje Springfielde.

ISBANDĖ LIGONINĖS PAJĖGUMĄ

Šiomis dienomis išbandyta Šv. Kryžiaus ligoninės paruoštis ir pajėgumas. Dalyvavo 30 Šv. M. Marijos Gimimo parapijos mokyklos trečiamųjų, nu-davusių katastrofos aukas, kuriuos ligoninės štabas patikrino ir gelbėjo panaudojant visas pirmosios pagalbos priemones.

LIGONINĖ NUPIRKO MOKYKLĄ

Švento Pranciškaus ligoninė Evanstone nupirko šalimais esančią Šv. Jurgio aukšt. mokyklą, kuri dėl nepakeliamos finansinės naštos užsidarė birželio mėnesį. Dabar ligoninė turės vietos pramatytiems praplėtimams.

RINKLIAVA LENKŲ BAŽNYCIOSE

Pereitą sekmadienį visose Chicago arkivyskupijos lenkų bažnyčiose įvyko speciali rink-

Solistė Lilija Šukytė po koncerto New Yorke suruoštamame priėmime tarp Vilko pirm. dr. J. K. Valiūno ir Lietuvos gen. konsulo A. Šmūčio. Priekyje — koncerto rengėjų "Laisvės žiburio" radijo valandėlės davana solistei — lietuviška lėlė.

Nuotr. Vyt. Maželio

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

NAUJAS NAMŲ REIKMENŲ CENTRAS

Kaip įvairių kasdienio gyvenimo reikmenų supermarketai plačiai paplito po Ameriką, taip dabar pradeda augti specialiai namų įrengimams reikmenų tokie pat supermarketai. Vieną jų šią savaitę Goldblatto krautuvų tinklas atidarė Chicago priemiesty Downers Grove, Ill. (1213 Butterfield Rd.). Jis pavadintas Home Center ir įkurtas 30 akrų plote, pastatui panaudojant 167,000 kvadr. pėdų žemės. Tai Goldblatto 40-ji krautuvė, kurios įrengimas kartu su visomis prekėmis kainuoja apie 7 mil. dolerių.

Tai lyg nuolatinė prabangių namams įrengimų paroda. Čia išsirinkę sau reikiamus dalykus

pirkėjai duos užsakymą ir iš sandėlių jiems bus nugabenta į namus. Vien tik apžiūrėti šį centrą labai įdomu. Yra progos patirti, kokią aukštą prabangos laipsnį amerikiečiai yra pasiekę.

Pastato centre yra meništai padaryta 17 pėdų fontano skulptūra. Šimtai tūkstančių visotiesiųjų prekių. Vien jas greitomis apėiti reikia mažiausia 1 val. 15 min. Sakysim, užuolaidų išstatyta 300 rūšių, per 20,000 įvairių audinių rūšių, net 45 paruoštos įvairaus stiliaus lovų rūšys, 390 liampų rūšių, daugybė kailių, 52 rūšys kėdžių, 64 rūšys šaldytuvų. Meno skyriuje išstatyta 500 originalių kūrinių. Net 182 rūšys televizijos aparatų, 60 rūšių sofų, kuriuos gali būti paverstos lova. Yra sofų, apskritų, kurių ilgis 28 pėdos. Žodžiu, čia viskas, ko reikia namo grindims, sienoms

liava, kurios pajamos skiriamos religinei pagalbai Lenkijoje.

KARDONOLO VIZITAS

Krokuvos arkivysk. kardinolas Karol Wojtyła Chicagoje atlaikė koncertines Mišias Penkių Šv. Kankinių bažnyčioje. Vėliau Prisikėlimo kapinėse pašventino tikėjimo tūkstantmečiui Lenkijoje įvedimo paminėti pastatytą šventovę. Taip pat aplankė Šv. Hiacinto parapiją. Viešas pagerbimas įvyko Sherman House viešbutyje. Pereitą šeštadienį kardinolas ap-leido Chicago.

SIOS SAVAITĖS KONCERTAI

Chicago simfoninis orkest-

JAV LB c. valdybos pirm. inž. Bronius Nainys tarp Detroito bendruomenės veikėjų ir senjūnų. Pirmoje eilėje sėdi Vyt. Kutkus, Br. Nainys ir dr. Kęstutis Keblys.

Nuotr. Jono Urbono

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖS

— Ričardo Krickaus, Ph. D., išsamus per du puslapius straipsnis "Why the Blue-Collar 'Ethnic' Fights Equality" tilpo San Francisco Examiner and Chronicle priede rugp. 31 d. laidoje. Tas pats laikraštis rugs. 7 d. laidoje paminėjo dr. Algirdo Avižienio suprojektuotą kompiuterį, naudojamą Pasadenos sprausminio stūmimo laboratorijoje.

— Dr. Adolfas Damašius, žinomas mūsų visuomenės veikėjas ir mokslininkas, buvo atvykęs į New Yorką ir dalyvavo Amerikos chemikų suvažiavime.

— Vitalis Zukauskas, žinomas aktorius, buvo iš New Yorko nuskrudęs į Omahą, Nebr., kur dalyvavo vietos ramovėnų surengtame vakare.

— Genovaitė ir Kazys Trečiokai, aktyvūs Newarko, N. J. lietuvių veikėjai, vėl stipriai parėmė Lietuvių Fondą.

— Prel. J. Baikūnas rugsėjo 21 d. pašventino liet. kultūros židinį — Jaunimo centro būstinę židinio žemę. Iškilmes dalyvavo Lietuvos gen. konsulas A. Simutis, Pranciškonų provincijolas Tėvas L. Andriekus. Židinio statyba rūpinasi pranciškonai. Iškilmėse dalyvavo 400 žmonių, jų tarpe jaunimo organizacijos.

OKUPUOTOJ LIETUVOJ

— Kun. Rapolas Pukys, kaip jau trumpai rašėme, mirė Lietuvoje mirstų vėžiu. Palaidotas rugsėjo 3 d. Petrašiūnuose. Buvo gimęs 1909 m. Lidauskių parapijoje, gimnaziją baigęs 1931 Ukmergėje, kunigų seminariją 1936 Kaune, po to vilkavęs Šv. Kryžiaus (Karmelitų) pa-mėsi.

Juozas Butkus, Business Representative, International Association of Machinists, tvarko parašų rinkimo reikalus ir praneša, kad jau yra surinkta balsuotojų 25,000 parašų, bet iš viso reikia surinkti 100,000. Kumsio klubas stengiasi į talką sukviesti 500 įvairių įmonių, biznio ir fraterinių organizacijų žmones į šį didelį darbą.

Trijų dienų festivalas yra su-manymas Stanley Mono ir jis tvarkys ir pasidirs žmones pravedimui "Visų tautų karalaitės" kontestą, softball tournamentus, Senior Citizens kortų bei pinaklio kontestus. Vaikams bei mergaitėms bus lenktynės, karnavalas su žaidimais ir kontestė-liais.

Bus išdalinta dovanų 2,000 dol. vertės nemokamai. Du asmenys galės laimėti atostogas į Floridą, ir du į Las Vegas. Įėjimas visur nemokamas.

Meninės dalies programos vedėju bus Algirdas Brazys, pakinkins Isaac Stern. Diriguoja Carlo Gialini.

BOMBA BŪTŲ NUNEŠUSI TRIS AUKŠTUS

Telefonų taisytojas 30-tame Civic centro aukšte surado iš 17-kos dinamito plytelių padarytą bombą. Pašaukietį specialiai į šį įginklavo vos dvi valandas prieš numatytą sprogdinimą laiką. Manoma, bomba buvo tokia stipri, jog būtų nunešusi 33-jų aukštų pastato stogą.

Aleksandras G. Kumskis yra vienintelis lietuvis, kuris pajėgia savo sumanumu ir finansiskai taip plačiai išeiti į politikų sritį. Tai yra jo trečias mėginimas. Jis yra buvęs kandidatu į Trustee for Sanitary District, ir 13tojo Ward Alderman. Šį kartą užsimojimas kandidatuoti į Cook apskrities šerifo vietą yra daug svarbesnis, todėl visiems lietuviams reikia Kumskio žygį visapusiškai remti.

Donna Kamm

— Blogas vyras — ne našlystė. (Seirijūškių patarlė).

— Geriau duoną valgyt blogo vyro, o ne gero vaiko. (Vaškiškių patarlė).

Berlyną, kuriose viso dalyvavo 72 dviratininkai, apvažiudami 235 km nuotolį. Mūsiškiai A. Kazlauskas ir V. Galinauskas laimėjo VI ir VII-ąją vietas.

— Bulviakasio metas prasidėjo Lietuvoje. Sovchozuose ir kolchozuose nukastos bulvės kraunamos ir didžiulius kauburius laukuose.

VENECUELOJ

— Andriaus Kuprevičiaus, žinomo mūsų pianisto, koncertas-rečitalis ruošiamas spalio 3 d., 8 val. vak. Bella Artes salėje, Caracas mieste. Koncertą globoja Venecuėlos tautinės kultūros institutas. Andrių Kuprevičių jo buvimo Caracas mieste metu globos Zigfida Hermanavičienė, dr. J. Klovaitei ir Danutei Rosales padedant. Visi lietuviai ruošiasi vykti į koncertą ir neabejoja, kad jis gerai pasiseks.

VOKIETIJOS

— Ateitininkų sendraugį naujai išrinkta valdyba pasiskirstė pareigomis: pirm. — dr. J. Grinius, išd. Irena Natkevičienė, sekretorius — kun. Br. Liubinas.

— A. a. Antanas Bardauskas, teisės mokslų daktaras, po ilgos ir sunkios ligos mirė Rheinland - Pfalzo universiteto klinikose VIII. 23. Palaidotas Wald Mainz-Mombacho kapinėse. Laidojimo apeigas atliko kun. V. Kaleckas, kun. Dėdimo asistuojamas. Į laidotuves iš Cicero, Ill. buvo atskridęs vienas velionio sūnus. A. Bardauskas buvo gimęs 1906 m. buvo atsargos karininkas, krim. policijos valdininkas, korporacijos Neo Lituania narys. II pasaulinio karo metu kariavo su bolševikais Smolensko fronte. Pokario metais Tuebingeno universitete gavo teisės mokslų daktaro laipsnį. Kurį laiką aktyviai reikėsi lietuviškoje veikloje.

— Baltijos tautų taryba, įsteigta 1946 m. pradžioje Vokietijoje, į kurią įeina Lietuvos, Latvijos ir Estijos atstovai, veikia ir dabar, nors dauguma tremtinių išvažinėjo į užjūrus. Taryba yra atlikusi visą eilę reikšmingų darbų, vokiečių vyriausybei palankiai vertinant Baltijos tautų vieningumą. Šiuo metu tarybos gen. sekretorium yra dr. P. Karvelis, nariu iš lietuvių — J. Glenža. Ši taryba savo posėdyje rugsėjo 12 d. paminėjo prieš 35 metus pasirašytą Baltijos valstybių bendravimo sutartį, kuri labai nepatiko sovietams.

— Labdaros šalpos draugija, neseniai įsisteigusi Vokietijoje, savo veiklą ir toliau tęsia. Ji renka aukas ir šelpia moksleivius ir kitus pagalbos reikalingus asmenis. Rugsėjo 13 d. Stgt. — Steinhaldenfelde lietuviai suruošė dovanų pasidirs tyną, kurio pelnas pasidirs šiai draugijai.

— "Šavi" — tokiu vardu PLB Stuttgarto apylinkė leidžia periodinį informacijos biuletenį (spausdinamas rotatoriumi), kurį redaguoja K. Simanauskas — Lietuvių klubas Stuttgarto apylinkėje suorganizuotas K. Senkaus iniciatyva 1967 m., veikia ir dabar.

— Vasario 16 gimnazijos buv. mokinių suvažiavimas šaukiamas spalio 3—5 dienomis gimnazijos patalpose.

HEALTHY FOOD RESTAURANT

LIETUVIŲ VALGYKLA
3236 South Halsted Street
Telef.: DAnube 6-9837
Julija O. Bičilionienė Chicago, Ill. 60608

NORMAN BURŠTEINAS, kailių krautuvė

IR SIUVYKLĄ, 185 No. Wabash (kampas Wabash ir Lake Street), 2-as aukštas. Atsara kasdien 9 ryto iki 6 vak.; pirm. ir ketv. iki 8 v.v., šešt. iki 4 val. ir kitu laiku susitarus tel. 263-5826 ir bute 677-8489. Kalbame lietuviškai.